BIBLIOTECA CENTRALĂ REGIONALĂ • R.P.R. • Hunedoara-Deva

Proletari din toate țările, uniți-vă!

AGRICULTURA SOCIALISTĂ

ORGAN AL CONSILIULUI SUPERIOR AL AGRICULTURII ȘI AL UNIUNII NAȚIONALE A COOPERATIVELOR AGRICOLE DE PRODUCȚIE

Anul V
Nr. 3 (207)
Joi 19 ianuarie 1967
8 pagini — 1 leu

Dezbaterea prevederilor planului pe anul 1967

AGRICULTURA POATE ADUCE O CONTRIBUȚIE MAI MARE LA CREȘTEREA VENITULUI NAȚIONAL

În unitățile agricole socialiste, colectivele de muncitori, tehnicieni și ingineri și membrii cooperativelor agricole dezbat, în spiritul analizei profunde făcute de tovarășul Nicolae Ceaușescu la recenta Plenară a C.C. al P.C.R., sarcinile de plan pe anul 1967. Oamenii muncii din agricultură sînt animați de hotărîrea fermă de a munci mai mult și mai bine pentru continua dezvoltare și înflorire a agriculturii noastre socialiste, pentru creșterea contribuției acestei ramuri la sporirea venitului național.

G. A. S. AMZACEA

Muncitorii, inginerii și tehnicienii de la gospodăria agricolă de stat Amzacea, regiunea Dobrogea, dezbătînd cu spirit de răspundere sarcinile pe 1967, s-au angajat să realizeze peste prevederile planului pe acest an :

— 1 010 000 lei la producția globală ;
— 780 000 lei la producția marfă vîndută și încasată ;
— 135 000 lei economii la prețul de cost ;
— 500 000 lei beneficii.

Vor livra peste cantitățile planificate :

— 610 tone grîu ;
— 130 tone porumb boabe ;
— 75 tone floarea-soarelui.

Pentru realizarea angajamentului vor fi aplicate o serie de măsuri, între care : fertilizarea cu azotat de amoniu pînă la 15 februarie a întregii suprafețe de 4 016 ha ce va fi cultivată cu grîu ; asigurarea densității optime și uniforme la cultura porumbului boabe ; amenajarea atelierului mecanic și a anexelor acestuia — pînă la 1 iunie — pentru organizarea reparațiilor în flux continuu ; mecanizarea principalelor lucrări din sectorul zootehnic în proporție de 70 la sută la muls, 80 la sută la transportul furajelor și al gunoiului de grajd, integral la adăpatul animalelor și la pregătirea furajelor ; în vederea realizării și depășirii producției de lapte, carne și ouă vor fi respectate cu rigurozitate regulile zooigienice, pierderile prin mortalități și sacrificări reducîndu-se cu cel puțin 2 la sută față de anul trecut.

Hotărît să realizeze întocmai angajamentul luat în întrecerea socialistă, colectivul de la G.A.S.-Amzacea nu își va precupeți nici un efort pentru a traduce în viață sarcinile stabilite de recenta Plenară a C.C. al P.C.R.

S. M. T. POIANA MARE

Colectivul Stațiunii de mașini și tractoare Poiana Mare din raionul Calafat, regiunea Oltenia, analizînd posibilitățile de realizare a sarcinilor de producție, pe anul 1967, s-a angajat să contribuie la depășirea producțiilor medii planificate la hectar, în cooperativele agricole deservite, cu :

200 kg la grîu ;
350 kg la porumb ;
150 kg la floarea-soarelui ;
2 500 kg la sfeclă de zahăr.

Mecanizatorii s-au angajat de asemenea să efectueze peste plan 3 000 ha la arătură normală și să economisească din fondurile de producție suma de 250 000 lei, prin reducerea cheltuielilor de reparații, întreținerea și exploatarea rațională a tractoarelor și mașinilor agricole, reducerea consumurilor de carburanți.

AU ÎNCEPUT ADUNĂRILE GENERALE ÎN COOPERATIVELE AGRICOLE

La Săveni, în mănosul Bărăgan

Dimineață de ianuarie, cu cer senin și zăpadă bogată. Grupuri compacte de țărani cooperatori se îndreaptă spre sala căminului cultural din Săveni, raionul Feteşti, unde urmează să aibă loc adunarea generală pentru dezbaterea activității pe anul încheiat și aprobarea planului de producție și financiar pe 1967...

Tovarășul **Ilie Crăciun**, Erou al Muncii Socialiste, președintele cooperativei agricole, prezintă darea de seamă pe 1966. Cifrele și datele înfățișate cuprind, în graiul lor lapidar, bilantul unui an rodnic. Hărnicia țăranilor cooperatori, străduința lor pentru aplicarea în măsură din ce în ce mai mare a metodelor științifice au fost răsplătite de producțiile mari realizate atît în sectorul vegetal, cît și în creșterea animalelor. Porumbul, cultivat pe 1 700 de hectare, a produs în medie 3 542 kg de boabe la hectar, față de 2 650 kg, cît a fost prevăzut în plan ; la floarea-soarelui s-au obținut 2 365 kg la ha față de 1 700 kg prevăzute. Darea de seamă a scos, de asemenea, în evidență, „saltul" calitativ realizat în ultimii ani în sectorul zootehnic, subliniind rolul pe care acesta l-a avut în creșterea puterii economice a cooperativei. Efectivele au fost realizate la toate speciile, înregistrîndu-se, totodată, importante depășiri de producție : la lapte de vacă s-a obținut o producție globală de 546 165 de litri față de 435 000 planificați ; bovinele îngrășate au fost valorificate la greutăți mai economice ; cele adulte la 395 kg fiecare, în loc de 300 kg planificat, iar cele tinere la 278 kg, față de 200 kg. Totodată, au fost livrați unităților contractante 706 porci grași, la greutatea de 110 kg fiecare. Depășiri de producție au fost înregistrate la carnea și ouăle de pasăre.

Analiza activității anului trecut arată că datorită depășirii producției globale și a celei marfă, veniturile realizate de cooperatorii agricoli din Săveni au atins 13 720 823 de lei, întrecînd cu peste 300 000 de lei pe cele planificate. La rîndul ei, valoarea zilei-muncă a crescut de la 24 lei cît fusese prevăzut inițial, la 27,50 lei.

BILANȚUL UNUI AN RODNIC

„STĂ ÎN PUTEREA NOASTRĂ SĂ OBȚINEM PRODUCȚII ȘI MAI MARI"

NOI INVESTIȚII PRODUCTIVE

Acestea sînt principalele rezultate cu care s-a încheiat activitatea anului trecut. Pe baza lor și a sarcinilor de perspectivă, cooperatorii au dezbătut și aprobat apoi prevederile planului de producție și financiar pe 1967. Discuțiile purtate în adunarea generală, propunerile făcute au demonstrat că în cooperativa agricolă din Săveni există încă rezerve pentru sporirea producției vegetale și animale, pentru ridicarea calitativă a activității economice a unității.

„În darea de seamă — a spus brigadierul de cîmp **Luca Ionescu** — s-a amintit că între unele brigăzi au existat diferențe de producție simțitoare la unele culturi. La cultura porumbului, brigada a VI-a pe care o conduc a realizat, în medie, 3 958 kg/ha, iar brigada a IV-a, 3 033 kg/ha, în aceleași condiții. Cele spuse sînt adevărate. După părerea mea, aceste diferențe se datoresc modului deosebit în care au fost aplicate regulile agrotehnice, calității lucrărilor efectuate. La mine în brigadă, am efectuat, printre alte lucrări, răritul manual cu multă atenție, asigurînd o densitate corespunzătoare plantelor. Stă în puterea noastră să obținem producții și mai mari. Părerea mea este că producția medie de 2 850 kg de porumb boabe la ha, prevăzută în planul de producție pe 1967, este pe deplin realizabilă.

Îndeplinirea și depășirea sarcinilor de plan sînt posibile și la celelalte culturi. Pentru aceasta **propun să folosim mai chibzuit mașinile și tractoarele, îngrășămintele chimice pe care le vom primi, toate metodele recomandate de agrotehnica modernă.**

La Plenara C.C. al P.C.R. din decembrie anul trecut s-a pus un accent deosebit pe extinderea lucră-

N. FLORIAN

(Continuare în pagina a 3-a)

Ședință de lucru privind producerea și valorificarea legumelor

Consiliul Superior al Agriculturii și Uniunea Națională a Cooperativelor Agricole de Producție au organizat joi o ședință de lucru consacrată problemelor privind producerea și valorificarea legumelor.

Au luat parte președinți, ingineri și brigadieri din cooperative agricole, directori și ingineri din gospodării de stat, cadre de conducere din consilii agricole, uniuni cooperatiste, trusturi gostat, reprezentanți ai organizațiilor de valorificare și de industrializare, cercetători din domeniul legumiculturii.

La dezbateri au participat Vasile Vîlcu, membru al Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R., președintele Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție, Iosif Banc, membru supleant al Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R., vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, Virgil Trofin, secretar al C.C. al P.C.R., Nicolae Giosan, președintele Consiliului Superior al Agriculturii.

Pe baza dezbaterilor care au avut loc s-a adoptat un plan de măsuri privind sporirea producției de legume în anul 1967, îmbunătățirea preluării și valorificării acestora în scopul unei mai bune aprovizionări a oamenilor muncii cu legume, asigurării industriei prelucrătoare cu materiile prime necesare și a prevederilor la export.

(În pag. 4—5 : relatări de la ședința de lucru)

PLATA PENSIILOR ȚĂRANILOR COOPERATORI

Clipe emoționante, clipe de intensă bucurie. De cîteva zile, în întreaga țară a început să se efectueze plata pensiilor țăranilor cooperatori. Primele semnături ale acestora pe borderourile de plată marchează un eveniment de importanță istorică pentru țărănimea noastră cooperatistă, prin pensionarea țăranilor cooperatori rezolvîndu-se una dintre cele mai importante probleme sociale ale satului. Din fondul unic pe țară, constituit prin contribuția bănească de 3,5 la sută din valoarea producției globale a fiecărei cooperative agricole, vor beneficia de pensii, în acest an, un număr de 1 116 000 de țărani cooperatori vîrstnici, care și-au pierdut capacitatea de muncă și copii orfani de ambii părinți.

Fotografia noastră înfățișează un grup de țărani cooperatori din comuna Muntenii Buzău, regiunea București, după primirea pensiei.

LUCRĂRILE DE ÎMBUNĂTĂȚIRI FUNCIARE, OBIECTIV IMPORTANT AL PLANULUI CINCINAL

Preocuparea pentru dezvoltarea în toate ramurile economiei naționale a unei baze tehnico-materiale moderne, caracteristică politicii partidului nostru, se oglindește și în obiectivele prevăzute pentru agricultură de Congresul al IX-lea al P.C.R. Alături de mecanizare și chimizare — cerințe ale unei agriculturi moderne, un loc important îl ocupă lucrările de hidroameliorații, pentru care au fost alocate 24 la sută din fondurile de investiții prevăzute în cincinal pentru agricultură.

În anii 1966—1970 se va amenaja pentru irigații o suprafață de peste 400 000 de hectare din fondurile statului, iar alte 250 000—300 000 de hectare vor fi amenajate de cooperativele agricole de producție, din fonduri proprii și credite acordate de stat. **Dacă ținem seama că în 1970 suprafața irigată va ajunge la circa 1 000 000 de hectare, reiese clar însemnătatea pe care o au aceste lucrări pentru economia națională.**

În anasamblul acestor preocupări, o sarcină importantă revine trustului nostru, unitate al cărui profil constă în executarea de lucrări de îmbunătățiri funciare — îndiguiri, desecări, defrișări, destufizări și irigații.

În anul 1966 au continuat lucrările de îndiguire de la Gostinu-Greaca-Argeș pe o suprafață de peste 28 000 de hectare. Pe alte 70 000 de hectare, în incintele Borcea de Sus, Borcea de Jos, Periam, Beba Veche, Dudeștii-Vechi, Nerău, Caraci și parțial la Boianu-Sticleanu-Ezerul-Călărași s-au executat desecări. Lucrările de irigații de la G.A.S. Șerbești, regiunea Bacău, Brateș, regiunea Galați, Fetești, Bordușani, 30 Decembrie, Mihăilești, regiunea București, Stoenești-Vișina, regiunea Oltenia — sînt cîteva din obiectivele intrate în funcțiune în anul care a trecut.

Trustul nostru a mai efectuat lucrări de amenajare pentru orezării la G.A.S. Banloc, Timburești, Chirnogi, Luciu-Giurgeni, Pietroiu, Latinu etc.

La realizarea tuturor acestor obiective, proiectanții și constructorii au urmărit respectarea indicațiilor partidului privind adoptarea unor soluții tehnice moderne și, totodată, economice. Semnificativ în acest sens este că la toate lucrările de care am amintit mai înainte au fost obținute și unele economii față de costurile planificate.

Pentru anul 1967, unității noastre îi revine o sarcină de plan, pentru construcții și montaj, mai mare cu circa 66 la sută față de anul trecut. Fronturile de lucru pe anul în curs vor acoperi o suprafață de circa 378 000 de hectare, din care pînă la sfîrșitul anului să fie date în folosință circa 171 000 de hectare. Din cele 171 000 de hectare — 41 000 vor fi îndiguite, 79 000 desecate, 38 000 amenajate pentru irigații și orezării, 9 300 defrișate etc.

La lucrările recentei plenare a C.C. al P.C.R. au fost dezbătute și lipsurile manifestate pînă acum în folosirea rațională a pămîntului. O parte din aceste deficiențe revin și trustului nostru, care nu a reușit să dea în funcțiune la 31 decembrie 1966 toate obiectivele pe care le avea în plan. Această situație o putem lega, în primul rînd, de neasigurarea documentației tehnice respective, documentație care a fost elaborată, în cazul unor obiective, abia pe parcursul anului de plan. Trecerea la sistemul de irigații prin conducte îngropate s-a făcut fără să se lase proiectanților timpul necesar studierii și elaborării unor soluții tehnice, neaplicate încă în țara noastră.

Datorită lipsei documentației, Departamentul Îmbunătățirilor Funciare n-a putut transmite la timp propunerile de cooperare cu alte ministere ; ca urmare, acestea n-au avut posibilitatea să ne livreze în termen utilajul tehnologic și unele materiale. (Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini a întîrziat livrarea agregatelor de pompare, a tablourilor de automatizare etc. ; Ministerul Energiei Electrice nu a mai putut executa lucrările ce îi reveneau ca linii și racorduri electrice de înaltă tensiune etc.).

În acest fel, lucrările de la Petroșani-Arsache, Gropeni-Chișcani, Neudorf, Fundulea, Ozun, Zimnicea și altele nu au putut fi date în folosință la termenul planificat.

Învățînd din lipsurile manifestate în anii anteriori, privind lucrurile în spirit autocritic, am luat o serie de măsuri menite să ducă la reali-

Ing. Constantin VASILIU
director general al Trustului de construcții pentru îmbunătățiri funciare

(Continuare în pag. a 2-a)

Cei mai buni gospodari ai satelor propuși candidați ai F. D. P. pentru alegerile în sfaturile populare comunale

Într-o atmosferă de puternic entuziasm au început duminica trecută depunerile de candidaturi pentru alegerile de deputați în sfaturile populare comunale, care vor avea loc la 5 martie. Cetățenii satelor noastre propun pentru a-i reprezenta în organele comunale ale puterii de stat pe cei mai destoinici dintre ei, oameni vrednici, buni gospodari ai treburilor obștești. Printre aceștia sînt președinți, vicepreședinți și brigadieri din cooperativele agricole, cooperatori fruntași, mecanizatori și tehniceni din S.M.T. și G.A.S., muncitori, ingineri agronomi, medici și învățători, bărbați și femei, români și aparținînd naționalităților conlocuitoare, oameni vîrstnici sau tineri. Prin munca și întreaga lor comportare, prin realizările dobîndite în producție și în activitatea obștească, ei și-au cîștigat prețuirea și încrederea concetățenilor lor.

Cinstea de a fi propus candidat al F.D.P. în circumscripția electorală comunală nr. 1 din comuna Băragan, regiunea Dobrogea, de exemplu, a revenit lui Nicolae Paraschiv, președintele cooperativei agricole de aici. Numeroși cetățeni care au luat cuvîntul la adunarea cetățenească ce a avut loc la căminul cultural din comună au arătat că, în decursul celor 16 ani de cînd se află în fruntea cooperativei agricole, președintele a dovedit multă hărnicie și spirit gospodăresc. Acestea au contribuit ca valoarea averii obștești a cooperativei să ajungă, la sfîrșitul anului trecut, la 6,5 milioane de lei, iar valoarea zilei-muncă la peste 30 de lei. Dezvoltarea cooperativei agricole a influențat mereu în bine viața oamenilor.

O rodnică activitate a desfășurat președintele cooperativei agricole din Băragan și ca deputat comunal, în cei aproape 15 ani de cînd cetățenii i-au acordat această încredere.

Cuvinte de prețuire, bazate pe exemple convingătoare, au însoțit și propunerile făcute de cetățenii din comuna Vitănești, regiunea București, ca printre candidații F.D.P. în alegerile de deputați pentru sfatul popular comunal să se numere Mihalache Negrilă, vicepreședinte, Ion Plîngă, brigadier zootehnic, și Zamfira Culcea, șefă de echipă în cooperativa agricolă de producție din comună. Toți au dovedit prin munca lor hărnicie și, în același timp, prichindere de a stimula inițiativa maselor, de a fi exemplu pentru oameni.

În comuna Diosig, regiunea Crișana, au fost propuși candidați ai F.D.P. : Iolanda Varga, socotitoare la cooperativa agricolă, Paraschiva Iovan, dintr-o brigadă de cîmp a cooperativei, și inginerul Grigore Turtureanu, directorul Casei agronomului.

Adunările care au avut loc și cele ce se vor ține în zilele următoare, cît și celelalte manifestări din cadrul campaniei electorale sînt prețuindeni prilej de dezbatere profundă a problemelor dezvoltării agriculturii noastre socialiste, a înfrumusețării și bunei gospodăriri a satelor. Ele contribuie la cimentarea alianței muncitorești-țărănești, la mobilizarea oamenilor muncii de la sate de a îndeplini obiectivele prevăzute în documentele Congresului al IX-lea al Partidului Comunist Român.

Printre candidații F.D.P. propuși de cetățenii din comuna Balaciu, raionul Urziceni, se află și Ion Dinică, vicepreședintele cooperativei agricole „Timpuri Noi" din această comună.

Foto : M. ANDREESCU

buletin meteorologic

Pe flancul răsăritean al maximului barometric centrat pe teritoriul Franței s-au canalizat către regiunile noastre o succesiune de mase de aer nord-atlantic și scandinav, care au determinat în ultima săptămînă un timp schimbător, alternînd zile friguroase cu zile de moină. Nopțile au fost geroase în cea mai mare parte a țării.

În săptămîna ce urmează — de la 20 la 26 ianuarie — datorită schimbării de circulație aeriană, care va predomina din sectorul vestic, este de așteptat un timp mai călduros decît cel înregistrat pînă în prezent.

În primele două zile, cerul va fi mai mult noros și vor cădea precipitații sub formă de ninsoare și lapoviță în toate regiunile țării, ele fiind destul de abundente în unele raioane din sudul teritoriului. În prima zi, vîntul se va intensifica dinspre nord-est, apoi va sufla tot tare dinspre vest ; odată cu rotirea vîntului din sectorul vestic, cerul se va însenina, iar temperatura va începe să crească sensibil.

Între 22 și 25 ianuarie, vremea va fi în general frumoasă și va continua să se încălzească. Cerul va fi variabil cu înnorări mai accentuate în Transilvania și Moldova și cu înseniniri prelungite în cîmpia Dunării, unde și temperaturile vor fi mai ridicate ziua. Vîntul va sufla potrivit cu intensificări la orele de amiază din sectorul sud-vestic. Noaptea, temperaturile vor scădea pînă la minus 10 grade în nordul țării și pînă la minus 6 grade în sud. În cursul zilei, temperatura va urca și peste plus 5 grade în regiunea de cîmpie.

În zilele de 25—26 ianuarie un front de aer polar va străbate mai ales jumătatea de nord a țării unde cerul va fi mai mult acoperit și unde vor cădea ninsori temporare. Temperatura va scădea destul de brusc, nopțile devenind din nou geroase.

N. TOPOR

Dezbaterea prevederilor planului pe anul 1967

PRODUCŢIE, PRODUCTIVITATE, PREŢ DE COST

Zilele trecute, colectivul de muncitori, ingineri şi tehnicieni de la Uzina de reparaţii din Sibiu a dezbătut cifrele de plan pe acest an. S-au discutat cu simţ de răspundere sarcinile ce revin unităţii în lumina recentei Plenare a C.C. al P.C.R., participanţii la adunare angajîndu-se să-şi mobilizeze eforturile şi spiritul creator pentru îndeplinirea lor.

Realizările viitoare au temelie pe cele dobîndite în anul de curînd încheiat, an în care activitatea de producţie s-a concretizat într-un rodnic bilanţ. Planul producţiei globale şi marfă a fost realizat în proporţie de 103,28 la sută. La producţia vîndută şi încasată s-au realizat 24 670 mii de lei, prevederile acestui indicator fiind depăşite cu 6,34 la sută. Beneficiul planificat de 3 165 mii de lei a fost depăşit — potrivit angajamentului luat — cu 20 000 de lei.

LA BAZA SUCCESELOR — BUNA ORGANIZARE A MUNCII

Uzina de reparaţii Sibiu s-a modernizat, an cu an, corespunzător bunei desfăşurări a procesului de producţie. În hale se folosesc macarale şi alte maşini de ridicat, ansamblele trec de la un post de lucru la altul pe o bandă transportoare, rodajul motoarelor se face într-o nouă secţie, modernă şi bine izolată fonic. Creşterea producţiei a avut loc mai ales pe calea sporirii productivităţii muncii. Astfel, faţă de 84 192 de lei, cît a fost planificat, s-a realizat o productivitate de 87 562 lei în medie pe salariat, la acest indicator înregistrîndu-se o depăşire a angajamentelor de 3 la sută.

Unul din angajamentele importante luate de colectivul unităţii în cadrul întrecerii socialiste l-a constituit calitatea. La realizarea acestui obiectiv a contribuit în bună măsură atît analizele periodice făcute — cu care ocazie s-au combătut lipsurile manifestate de unii tovarăşi ce urmăreau cantitatea în detrimentul calităţii — cît şi intensificarea controlului interfazic şi a celui final. Cu toate că în privinţa calităţii s-au făcut progrese faţă de anii anteriori, aşa după cum a reieşit din şedinţa de dezbateri a cifrelor de plan, la repararea tractoarelor au existat şi unele defecţiuni a căror remediere a dus la cheltuieli suplimentare în valoare de peste 50 000 de lei, sumă cu care se puteau repara încă 4—5 tractoare.

Alt factor important, care a contribuit la realizarea de beneficii şi creşterea eficienţei economice a fost şi mişcarea de inovaţii. Cele 32 inovaţii propuse, din care 21 au fost aplicate, au o eficienţă economică postcalculată de peste un sfert de milion de lei. În această problemă s-ar fi înregistrat succese şi mai mari, dacă inginerul Şoaită, responsabilul cabinetului tehnic, ar fi sprijinit mai mult inovatorii din uzină.

Pentru buna desfăşurare a procesului de producţie, în atenţia conducerii uzinei au stat şi problemele legate de protecţia muncii. Deşi unitatea a cheltuit circa 100 000 de lei, toate obiectivele prevăzute în plan fiind realizate în întregime, anul trecut au fost înregistrate un număr de 5 accidente uşoare. Acestea s-au datorat în principal nerespectării normelor de tehnica securităţii de către unii muncitori, slabei supravegheri a maiştrilor şi şefilor de echipă.

SARCINI MOBILIZATOARE

Dezbaterea cifrelor de plan s-a desfăşurat sub semnul unei sporite exigenţe faţă de calitatea lucrărilor şi a preocupării permanente pentru ridicarea pe o treaptă superioară a întregii activităţii economice. Faţă de anul trecut, în 1967 va trebui să se asigure realizarea unui plan de producţie cu aproape 3 milioane de lei mai mult, reprezentînd o creştere de 11 la sută şi o sporire a productivităţii muncii de 5 la sută. Pentru o producţie-marfă în valoare de 1 000 de lei este prevăzut a se cheltui 844 de lei, cu 10 lei mai puţin ca în 1966. Totalizate pe unitate, angajamentele luate prevăd depăşirea producţiei globale şi marfă cu 300 000 de lei, creşterea productivităţii muncii cu 0,5 la sută, obţinerea de economii în valoare de 50 000 de lei.

Pentru realizarea sarcinilor de plan pe anul în curs, conducerea uzinei a luat o serie de măsuri în toate domeniile de activitate, astfel încît procesul de producţie să cunoască o desfăşurare ritmică încă din primele zile ale anului. Un rol de seamă în îndeplinirea angajamentelor îl are planul de măsuri tehnico-organizatorice, îmbunătăţit cu propuneri concrete venite din masă. Printre altele, planul M.T.O. prevede organizarea demontării tractoarelor şi motoarelor pe tacte, mărirea spaţiului tehnologic, prelungirea podului rulant într-una din hale, organizarea postului de reparat servodirecţii şi dotarea acestuia cu un banc de probă şi control, executarea unei staţii de cromare etc.

Numeroşi participanţi la discuţii, printre care Gheorghe Kartman şi Ilie Capotă, şefi de echipă, Ioan Ciupagea, maistru, au subliniat însemnătatea deosebită a îmbunătăţirii procesului de producţie prin asigurarea unui decalaj între secţii de 10—15 zile, astfel ca toate posturile de lucru să aibă asigurate din vreme piesele şi materialele necesare executării operaţiilor ce le revin.

Cu toate rezultatele dobîndite la uzina de reparaţii Sibiu există încă destule rezerve interne, care, puse în valoare, vor contribui la creşterea necontenită a producţiei şi productivităţii muncii, la îndeplinirea sarcinilor ce-i revin. Este vorba, printre altele, de utilizarea din plin a tuturor utilajelor şi SDV-urilor existente. Din dezbateri a reieşit că cele două maşini pneumatice de înşurubat, cît şi compresorul de aer nu sînt aproape deloc folosite. Mai există rezerve în mărirea gamei de reconditionări, în aplicarea la un număr mai mare de repere a sudurii sub strat de flux, în recondiţionarea unor piese prin acoperirea cu mase plastice. Există, de asemenea, posibilitatea montării a cel puţin încă unui tunel de spălare — propunere venită din partea ing. Ion Bunea. Şeful de echipă Ioan Hărăbaş a arătat că foarfeca mecanică comandată de 2 ani la Arad nu s-a primit nici acum în unitate.

Discuţiile purtate au scos în relief faptul că maistrul — conducătorul procesului de producţie — trebuie să organizeze mai judicios locul de muncă, să asigure folosirea din plin a celor 480 de minute de muncă de către toţi lucrătorii, să vegheze la respectarea cu stricteţe a tehnologiei de reparaţie, să urmărească felul cum sînt realizate normele de producţie, făcînd propuneri de reaşezarea celor care nu mai corespund.

Din dezbaterea sarcinilor de plan s-a desprins în concluzie *necesitatea creşterii cantitative şi calitative a producţiei, sporirea productivităţii muncii, introducerea unui regim strict de economisire a consumului de materiale, metale feroase şi în special neferoase, energiei electrice şi a gazului metan — într-un cuvînt reducerea continuă a preţului de cost.* Trecînd la realizarea ritmică a sarcinilor celui de al doilea an al planului cincinal şi a angajamentelor luate, colectivul de lucrători, ingineri şi tehnicieni de la uzina de reparaţii Sibiu va contribui la traducerea în viaţă a hotărîrilor partidului cu privire la ridicarea nivelului calitativ al întregii activităţi economice.

Ion LEŞEANU

Randament sporit tuturor maşinilor agricole!

Staţiunile de maşini şi tractoare din regiunea Suceava dispun de o puternică bază tehnico-materială în continuă creştere. Anul acesta, de exemplu, S.M.T.-urilor de aici le-au fost alocate fonduri de investiţii pentru construcţii şi dotare cu utilaje de peste 27 milioane de lei. Unităţilor existente li s-au adăugat, de curînd, noi centre ale mecanizării: S.M.T.-urile Ilişeşti şi Liteni, înzestrate cu tractoare şi maşini agricole moderne, de mare productivitate.

Sporirea eficienţei economice a fiecărei staţiuni presupune folosirea deplină a bazei tehnico-materiale. Această preocupare majoră se vădeşte în multe S.M.T.-uri sucevene (Albeşti, Cotuşca, Dîngeni, Darabani, Săveni), unităţi care au obţinut rezultate bune în folosirea judicioasă, cu întreaga capacitate, a utilajului. La staţiunile amintite, sarcinile de plan sînt depăşite constant, iar preţul de cost al lucrărilor a scăzut simţitor. Este suficient să exemplificăm creşterea indicilor de utilizare a combinelor de cereale. Am ales combinele, bazîndu-ne pe faptul că majoritatea din terenurile cooperativelor agricole din această parte a ţării sînt accidentate şi, evident, utilizarea lor prezintă dificultăţi în exploatare. Totuşi, în campania din vara anului trecut, volumul mediu de lucrări planificat pe combină a fost depăşit cu 12 ha a. n.

Indici superiori de utilizare a parcului de tractoare şi maşini agricole, referindu-ne pe totalul S.M.T. din regiunea noastră, au fost obţinuţi şi la alte utilaje. Astfel, productivitatea tractoarelor U-650 a crescut cu 50 ha a. n. faţă de prevederi, iar cea a tractoarelor U-27, cu 29 ha a. n.

Cu toate aceste rezultate, în staţiunile de maşini şi tractoare din regiunea Suceava dispun de o puternică bază tehnico-materială în continuă creştere. Anul acesta, de exemplu, S.M.T.-urilor de aici le-au fost alocate fonduri de investiţii pentru construcţii şi dotare cu utilaje de peste 27 milioane de lei. Unităţilor existente li s-au adăugat, de curînd, noi centre ale mecanizării: S.M.T.-urile Ilişeşti şi Liteni, înzestrate cu tractoare şi maşini agricole moderne, de mare productivitate.

Sporirea eficienţei economice a fiecărei staţiuni presupune folosirea deplină a bazei tehnico-materiale. Această preocupare majoră se vădeşte în multe S.M.T.-uri sucevene (Albeşti, Cotuşca, Dîngeni, Darabani, Săveni), unităţi care au obţinut rezultate bune în folosirea judicioasă, cu întreaga capacitate, a utilajului. La staţiunile amintite, sarcinile de plan sînt depăşite constant, iar preţul de cost al lucrărilor a scăzut simţitor. Este suficient să exemplificăm creşterea indicilor de utilizare a combinelor de cereale. Am ales combinele, bazîndu-ne pe faptul că majoritatea din terenurile cooperativelor agricole din această parte a ţării sînt accidentate şi, evident, utilizarea lor prezintă dificultăţi în exploatare. Totuşi, în campania din vara anului trecut, volumul mediu de lucrări planificat pe combină a fost depăşit cu 12 ha a. n.

Indici superiori de utilizare a parcului de tractoare şi maşini agricole, referindu-ne pe totalul S.M.T. din regiunea noastră, au fost obţinuţi şi la alte utilaje. Astfel, productivitatea tractoarelor U-650 a crescut cu 50 ha a. n. faţă de prevederi, iar cea a tractoarelor U-27, cu 29 ha a. n.

Cu toate aceste rezultate, în reparaţii accidentale în cîmp, faţă de totalul orelor efectiv lucrate în brazdă.

Un loc important în folosirea judicioasă a maşinilor îl ocupă planificarea operativă şi programarea executării unor lucrări pe decade şi zile, la nivelul brigăzii de tractoare. În această privinţă, S.M.T.-urile sucevene mai au încă rezerve nevalorificate. Nu o dată, la planificarea lucrărilor pe a doua zi nu participă nimeni din partea brigăzilor de tractoare. Ca urmare, tractoriştii intră cu întîrziere în posesia ordinelor de lucru şi, din această cauză, se pierd ore preţioase de muncă. Pe de altă parte, dacă pentru tractoare, combine şi alte maşini mai mari se face o defalcare individuală de folosire, la cele mai mărunte, cum sînt grapele, cositorile, graficul de încărcare rămîne necompletat. La aceste maşini, considerate ca mici, planificarea lucrării şi, respectiv, a încărcării se face de pe o zi pe alta, potrivit nevoilor imediate. Or, în asemenea condiţii, viteza zilnică de lucru, în special în perioadele de vîrf, cînd solicitările sînt evident mai mari, nu se mai respectă şi, în concluzie, maşinile sînt folosite sub capacitatea lor de producţie.

Folosirea maşinilor la întreaga capacitate mai prezintă şi un alt fenomen, practic nedorit, şi anume acel legat de conştiinciozitatea proiectantului şi beneficiarului. Plugurile reversibile, de exemplu, au fost preconizate pentru arături pe curba de nivel. Construcţia şi manevrarea lor greoaie au determinat însă preferinţa mecanizatorilor pentru executarea aceleiaşi lucrări cu plugurile purtate P.P. 3-30, utilaje mai uşor de exploatat şi cu un randament mai mare. Aceeaşi situaţie există şi la cultivatoarele purtate în faţă, maşini care s-au dovedit, în special pentru terenurile regiunii noastre, necorespunzătoare din punct de vedere constructiv şi funcţional. Un alt exemplu, ceva mai recent, îl prezintă maşinile de scos cartofi, care nu au dat randamentul scontat în solurile grele şi umede, separarea tuberculilor de pămînt făcîndu-se necorespunzător.

Aceste cîteva exemple ridică o problemă căreia trebuie să i se acorde pe viitor mai multă atenţie din partea specialiştilor din domeniul cercetării. **Este necesar ca sistemul de maşini ce se adoptă să difere, pe cît posibil, de la o regiune la alta.** Pentru terenurile accidentate, caracteristice regiunii Suceava, lăţimea de lucru a combinei C-1 este prea mare. De asemenea, uneori se folosesc cîte două tractoare pentru acţionarea unei semănători sau a unei grape cu discuri G.D.-4. **De aici, necesitatea consultării, în procesul de omologare a maşinilor, a unui număr cît mai mare de specialişti din unităţi agricole de producţie din zone diferite, iar experimentările pe care le efectuează I.C.M.A. să se facă nu numai în regiunile de şes,** aşa cum se procedează de regulă, ci şi în regiuni de deal, cu soluri mai umede, care ocupă suprafeţe destul de însemnate în ţara noastră.

Din recentele documente de partid şi de stat a reieşit că este necesar să se îmbunătăţească substanţial activitatea S.M.T.-urilor, prin folosirea raţională a parcului de maşini şi tractoare. Anul acesta, staţiunile de maşini şi tractoare din regiunea noastră au de executat un volum de lucrări mai mare cu 21 000 de hectare arătură normală faţă de anul trecut. În cadrul şedinţelor de dezbatere a cifrelor de plan pe anul în curs s-a pus un accent deosebit pe utilizarea cu maximum de randament a forţei mecanice existente în unităţi. Pornind de la unele deficienţe manifestate pînă acum, mecanizatorii şi-au luat angajamentul de a se preocupa cu mai multă exigenţă de întreţinerea şi exploatarea corespunzătoare a utilajului agricol. Ei au făcut, de asemenea, propuneri valoroase în legătură cu redistribuirea utilajului între unităţi, precum şi cu transferarea unora dintre ele în alte regiuni; este cazul dislocatoarelor de sfeclă şi a dispozitivelor de recoltat floarea-soarelui.

Potrivit orientării date de Congresul al IX-lea al partidului, în anul acesta s-au alocat sume importante pentru înzestrarea agriculturii cu tractoare şi maşini agricole. În acţiunea de dotare a S.M.T. cu utilaje noi, se va ţine seama mai mult decît în anii anteriori de condiţiile pedo-climatice, de ponderea culturilor din raza de activitate a unităţii respective, de forţa de muncă existentă în cooperativele agricole, îndeosebi în perioadele de vîrf — îndreptînd spre acelea cu deficit de braţe de muncă mai multe maşini.

Măsurile preconizate, grija mecanizatorilor pentru folosirea maşinilor la întreaga capacitate va contribui cu siguranţă la ridicarea nivelului calitativ al activităţii economice a S.M.T. din regiunea Suceava.

În prezent, mecanizatorii desfăşoară o activitate intensă pentru executarea unor reparaţii de calitate — una din condiţiile esenţiale în buna funcţionare a parcului de maşini şi tractoare.

Ing. I. BRETTFELD
din Consiliul agricol regional Suceava

Lucrările de îmbunătăţiri funciare, obiectiv important al planului cincinal

(Urmare din pag. 1)

zarea în întregime a sarcinilor de plan ce ne revin.

Anul acesta am pornit la drum mai bine pregătiţi ca pînă acum. Documentaţia de execuţie — abecedarul constructorilor — este elaborată, în prezent, în proporţie de 96 la sută, fapt ce va asigura desfăşurarea din plin a proceselor de producţie.

Aportul industriei — concretizat în maşini, utilaje şi materiale — reprezintă una din formele importante prin care statul sprijină lucrările de hidroamelioraţii. În această privinţă, trustul nostru şi Trustul de utilaj terasier vor fi dotate cu noi utilaje: de construcţie (betoniere, benzi transportoare, macarale), terasiere (screpere, excavatoare, dragaline etc.) precum şi cu numeroase mijloace de transport, care vor asigura mecanizarea lucrărilor cheie în proporţie de peste 90 la sută.

Complexitatea acţiunii de îmbunătăţiri funciare, sarcinile pe care partidul le-a trasat în direcţia extinderii irigaţiilor, determină o strînsă colaborare între toate ministerele şi instituţiile care participă, pe diferite căi, la realizarea obiectivelor fixate. Darea în folosinţă a lucrărilor la termenele stabilite fiind legată deci şi de alţi factori, graficele de lucru întocmite de direcţiile de specialitate din departament au fost corelate, evident, şi cu ministerele cooperatoare — M.I.C.M., M.E.E., M.C.F. etc. Aşteptăm sprijinul îndeosebi al constructorilor de maşini, prin livrarea la timp a utilajelor de pompare, de care avem absolută nevoie.

Pe unele şantiere, printre care Tulcea — Nufărul, la staţiile de pompare de la Boianu, la unele lucrări de artă şi construcţii hidrotehnice mici s-a resimţit lipsa agregatelor de beton. Pentru a evita stagnarea lucrărilor din această cauză, anul acesta a fost organizată extragerea balastului din trei balastiere proprii: la Clucereasa — Argeş, Tr. Măgurele şi Galaţi.

În scopul sporirii productivităţii muncii au fost prevăzute fonduri mai mari pentru procurarea de utilaj de mică mecanizare — aparate de ridicat, benzi transportoare, lopeţi mecanice etc.

O măsură importantă luată în scopul impulsionării lucrărilor o constituie organizarea de brigăzi permanente, conduse de oameni cu munci de răspundere din Departamentul Îmbunătăţirilor Funciare, care au datoria să sprijine operativ unităţile de execuţie de pe tot cuprinsul ţării.

Hotărîţi de a contribui din plin la realizarea măreţelor sarcini trasate de partid în domeniul bunei gospodăriri a pămîntului, lucrătorii trustului nostru şi-au început activitatea pe şantierele de hidroamelioraţii din primele zile ale anului. Se continuă lucrările de îmbunătăţiri funciare atacate în 1966 pe şantierele din Insula Mare a Brăilei, Braţul de Jos, regiunea Galaţi, Măcin — 23 August, regiunea Dobrogea, Gostinu — Greaca, Adunaţii — Copăceni, la sistemul de la Slobozia — Mahîru etc., regiunea Bucureşti. O muncă susţinută se desfăşoară şi la lucrările din planul pe 1967, atacate prin devansare încă din 1966, cum sînt cele din sistemul Valea Carasu — Dobrogea, Luciu-Giurgeni, Fintînele Aradul Nou, Zăbrani şi altele.

Cu zi ce trece ritmul reparaţiilor de iarnă se intensifică. În fotografie: aspect din atelierul S.M.T. Satulung, regiunea Maramureş.

Foto: AGERPRES

DIALOG

REDACŢIE — CITITORI

Rubrica de faţă a trezit interes în rîndul cititorilor revistei, dovadă în acest sens fiind numărul tot mai mare de scrisori adresate redacţiei.

Să le răsfoim...

Opinii, propuneri

„Consider necesar, ne scrie ing. **Iulian SILAGHI** din Timişoara, **ca revista „Agricultura socialistă" să publice mai multe articole de analiză a eficienţei economice a unor ramuri de producţie din cooperativele agricole"**, iar ing. **Rodica CREŢU** din Hîrlău solicită **„un ciclu de articole pe probleme de horticulturică care să vină în sprijinul specialiştilor, ajutîndu-i să-şi îmbogăţească cunoştinţele în acest domeniu de activitate".**

Secţiile de specialitate ale revistei şi-au notat sugestiile dv. şi în viitor vom oglindi mai pregnant temele la care vă referiţi. Solicităm specialiştilor care lucrează în unităţi cu experienţă bogată în aceste domenii să ne relateze pe larg metodele folosite şi rezultatele dobîndite.

Milan ŞTEFĂNESCU din comuna Robeşti, regiunea Ploieşti şi Gh. NIMU din Şerbăneşti-Bacău ar vrea să citească în paginile revistei noastre mai multe sfaturi practice, de interes general, iar **ing. Ion SĂVESCU — Sibiu** propune ca în revistă să apară număr de număr, o rubrică consacrată protecţiei muncii în unităţile agricole. Propunerile au fost reţinute.

Marieta TĂMAGĂ — tehnician agronom, comuna Răscăeţi, raionul Găeşti, ing. Emilia PANEA — de la cooperativa agricolă Basarabi, raionul Calafat, şi Maria SOFONEA, tehnician agronom, comuna Drăguş, raionul Făgăraş.

Vă mulţumim pentru bunele aprecieri la adresa revistei noastre şi dorim să vă număraţi printre corespondenţii noştri.

Răspundem la întrebări

Ing. Lazăr LEONID — Paşcani:

„Din numărul 50 din 15 decembrie 1966 al revistei „Agricultura socialistă" am aflat că prin ordinul Consiliului Superior al Agriculturii nr. 1297/1966 a fost aprobat noul „Normativ" îmbunătăţit pentru distribuirea echipamentului de protecţie şi de lucru. Dacă aşa stau lucrurile, de ce nici pînă acum normativul nu a fost difuzat unităţilor?"

E adevărat că de la aprobarea acestui normativ au trecut multe luni de zile, timp în care Direcţia propagandei agricole din Consiliul Superior al Agriculturii trebuia să-l multiplice şi să-l distribuie unităţilor care îl aşteaptă. Am fost informaţi că, în sfîrşit, noul normativ a fost dat la multiplicat.

Ion ARDELEANU — tehnician II la subcentrul de însămînţări artificiale Sinnicolau-Mare:

Interesîndu-ne la forurile în drept am aflat că în nomenclatorul de funcţiuni al subcentrului unde activaţi nu este prevăzută funcţia de tehnician I. Prin urmare, nu puteţi ocupa un post care nu există. Lămuririle ce le-aţi primit, în acest sens, de la forurile dv. superioare sînt conform cu prevederile legale.

Ing. Dan PĂLĂMARU — Bîrlad:

Premiul „Ion Ionescu de la Brad", al Academiei Republicii Socialiste România pentru anul 1965 a fost acordat mai multor lucrări, între care şi celei intitulate „Nisipurile Olteniei din stînga Jiului şi valorificarea lor", realizată **de către un colectiv de cercetători de la Institutul agronomic Craiova.**

Ion S. LUPEA — paznic de cîmp la S.E.Z. Ruşeţu, raionul Făurei:

Conform prevederilor legale, paznicii de cîmp angajaţi ai gospodăriilor de stat, staţiunilor experimentale agricole, zootehnice şi piscicole, ai fermelor institutelor de învăţămînt fac parte din grupa de salariaţi tehnico - administrativi. Avînd muncă normată, ei beneficiază de un concediu de odihnă plătit de cel puţin 12 zile lucrătoare pe an.

Ing. Ion MARIAN — Criş, ing. Gheorghe CHIRICĂ — Salonta şi Ioan PERŢACHE — Beiuş:

Sporul de vechime despre care ne întrebaţi se acordă, anual, cadrelor cu studii superioare ce lucrează fără întrerupere în G.A.S., S.M.T., cooperative agricole, sectoare de producţie ale staţiunilor experimentale şi circumscripţii sanitar-veterinare. În actualele funcţii ce le îndepliniţi dv. nu mai beneficiaţi de acest spor.

Grigore ROŞCA — maistru zootehnist, comuna Ciorăşti, raionul Rm. Sărat, Maria VELICU — Lehliu, Gheorghe MARAM — tehnician agronom din Cehu-Silvaniei şi Nastasia şi Aurel BUDAI — tehnicieni la staţiunea experimentală agricolă Livada, raionul Oaş:

În baza H.C.M. 1378/1966, Ministerul Învăţămîntului şi Consiliul Superior al Agriculturii vor organiza, în următorii ani, examene de diferenţă pentru echivalarea studiilor absolvenţilor şcolilor tehnice agricole de 4 ani cu cele ale absolvenţilor actualelor licee agricole. Nu posedăm alte informaţii.

Semnale şi... ...eficienţa lor

Răsfoind scrisorile sosite la redacţie în săptămîna aceasta am găsit mai multe semnale critice pe care dv. dragi cititori ne rugaţi să le aducem la cunoştinţa celor în drept pentru a se lua măsurile corespunzătoare. O parte din scrisori le-am trimis spre cercetare, iar cîteva le reproducem mai jos.

● *„Nu demult, din comuna Şercaia s-a telefonat staţiei de salvare din Făgăraş să trimită o salvare pentru un bolnav care necesita îngrijiri urgente. Maşina salvării, solicitată cu indicativul „fulger", a sosit după aproape şase ore".* (Ion Cherchez — funcţionar).

E bine că ne-aţi relatat acest caz. Uneori şi salvarea trebuie... salvată!

● *„În unele perioade, magazinele cooperativelor de consum din comunele Amara, Ulmu, Mircea Vodă, Bordei Verde, raionul Făurei, nu sînt aprovizionate cu sare, petrol lampant, paste făinoase etc".* (Octav Aursulesei — ţăran cooperator).

Asemenea goluri în aprovizionare se datoresc, desigur, altor goluri existente în activitatea gestionarilor şi merceologilor. Dar să aşteptăm răspunsul U.R.C.C. Galaţi.

● *„Petre Anghel, îngrijitor-mulgător la cooperativa agricolă din Topalu, raionul Hîrşova, dă semne de lenevie. Deseori, dimineaţa, îşi trimite copiii să mulgă vacile ce le are în primire. Din această cauză cooperativa pierde lapte, iar elevii lui Anghel pierd multe zile de şcoală".* (C. Mocanu — activist cultural).

E cazul ca şi Petre Anghel să piardă ceva. Aşteptăm răspunsul consiliului de conducere.

S. MIRCEA — Galaţi:

Scrisoarea dv. despre tărăgănarea lucrărilor de electrificare a unor sate din regiune a avut efi-cacitate. Ministerul Energiei Electrice ne-a răspuns, recent, că au fost depuse eforturi susţinute pentru recuperarea rămînerii în urmă. Ca urmare, s-a terminat electrificarea a 51 de sate din 60 prevăzute a fi electrificate în 1966, iar în celelalte nouă sate lucrările sînt foarte avansate. Un asemenea răspuns nu poate decît să ne bucure.

GH. URECHE — Horezu, regiunea Argeş:

Din răspunsul primit din partea Uniunii regionale Argeş a cooperativelor agricole rezultă că cele sesizate de dv. au fost juste. Consiliile de conducere ale cooperativelor agricole din Rugeţu, Foleşti şi Roieşti au fost îndrumate şi ajutate să înlăture tufele şi măracinii din plantaţiile tinere, iar toţi pomii au fost protejaţi contra rozătoarelor. Măsuri operative pentru întreţinerea livezilor tinere au fost luate şi în comuna Armăşeşti.

Ing. Ioan ATANASIU — de la cooperativa agricolă din Trifeşti, raionul Roman, şi Ion MELCIOIU — de la gospodăria de stat Dealul Bujorului, raionul Bujor:

Aţi revenit asupra sesizărilor trimise redacţiei, însă nici acum nu vă putem da lămuririle necesare. Organele cărora le-am adus la cunoştinţă conţinutul scrisorilor dv. — Sfatul popular regional Bacău şi Departamentul Gostat — încă nu ne-au răspuns, deşi termenul legal prevăzut în acest scop a trecut.

Rubrică redactată de M. BORZA

Rugăm cititorii şi corespondenţii noştri să ne scrie pe larg despre succesele unităţilor agricole în care îşi desfăşoară activitatea şi, de asemenea, să ne semnaleze, cu date bine verificate, lipsurile ce mai persistă şi care consideră că pot fi remediate prin intervenţia revistei noastre.

ne scriu colaboratorii despre:

STABILIREA NORMELOR DE MUNCĂ

în cooperativele agricole

În această perioadă de pregătire a planurilor de producție pe 1967 ale cooperativelor agricole, o acțiune de maximă importanță este stabilirea normelor de muncă și a retribuirii muncii. Prin recomandările recent elaborate, Uniunea Națională a Cooperativelor Agricole de Producție a venit în sprijinul unităților, în stabilirea cît mai chibzuită a volumului de zile-muncă necesar desfășurării în condiții superioare a procesului de producție. Cu ajutorul direct al uniunilor cooperatiste și al consiliilor agricole, membrii cooperatori chibzuiesc asupra normelor celor mai potrivite, astfel încît, folosind recomandările elaborate de Uniunea Națională, să stabilească norme de muncă mobilizatoare, cu eficiență ridicată, potrivit condițiilor concrete din fiecare unitate. Publicăm mai jos o parte din scrisorile primite la redacție pe această temă.

Risipa de zile-muncă este deopotrivă de păgubitoare cooperativei și membrilor săi

În această perioadă, activitatea biroului executiv, a tuturor lucrătorilor Uniunii raionale Oradea a cooperativelor agricole de producție este îndreptată îndeosebi spre sprijinirea unităților cooperatiste din raion pentru întocmirea dărilor de seamă asupra activității din 1966 și pregătirea planurilor de producție și financiare pe anul 1967. După cum se știe, aceste documente vor face obiectul dezbaterilor și hotărîrilor apropiatelor adunări generale ale cooperativelor agricole.

În cele ce urmează mă voi opri, pe scurt, la o problemă deosebit de importantă asupra căreia sînt chemate să se pronunțe adunările generale și anume normarea și retribuirea muncii.

În cursul anului 1966, uniunea noastră a întreprins unele studii privind modul cum este cheltuit fondul de zile-muncă în 35 din cele 50 de cooperative agricole ale raionului. Din aceste studii a reieșit că acolo unde consiliile de conducere s-au bizuit permanent pe cuvîntul și ajutorul masei largi de cooperatori, munca a fost normată cu chibzuință, prețuirea acesteia în zile-muncă s-a făcut cu răspunderea cuvenită, iar ca urmare, unitățile au înregistrat progrese continue atît în ce privește creșterea producțiilor, cît și retribuirea la ziua-muncă. Așa stau lucrurile, de exemplu, la cooperativele agricole Parhida, Borș, Mihai Bravu, Roșiori, Miersig, Sîntandrei, Episcopia-Bihor, Vaida și altele — cunoscute pentru rezultatele economice bune pe care le obțin.

Din păcate însă, avem în raion și unități ale căror consilii de conducere au neglijat aplicarea cît mai corectă a normării muncii, unități în care adunările generale nu au fost consultate pentru a hotărî asupra normelor ce trebuiau aplicate unei lucrări sau alteia. Dovadă de ușurință în calcularea necesarului de zile-muncă am constatat, de exemplu, la cooperativa agricolă Sălard, unde planul de producție cuprindea un anume volum de zile-muncă, iar devizele de lucrări, altul, mai mic. Pe baza studiului întocmit la cooperativa agricolă Diosig I, s-a stabilit, de comun acord cu consiliul de conducere al unității, să fie supusă adunării generale propunerea de reducere cu circa 5 000 de zile-muncă a volumului inițial planificat, prin desființarea unor posturi neproductive. Dar ulterior, consiliul a revenit asupra propriei sale hotărîri, adunarea generală n-a fost consultată și astfel s-au risipit fără nici un folos aceste cîteva mii de zile-muncă. Este clar că dacă ele ar fi fost economisite, zilele-muncă efectuate cu folos în producție de cooperatori puteau avea o retribuire mai mare. Pe de altă parte, un număr crescînd de cooperatori ar fi participat direct la activitatea productivă aducătoare de venituri.

În această perioadă de stabilire a normelor, lucrătorii uniunii, folosind exemple din activitatea unităților fruntașe, discută cu cooperatorii pentru ca toți să fie pătrunși de importanța pe care o are normarea corectă a muncii, pentru creșterea eficienței producției și ridicarea valorii zilei-muncă. Aspecte negative privind consumul nechibzuit de zile-muncă, practicat în unele unități, au fost adesea sesizate de masa largă a membrilor cooperatori și nu ne îndoim că apropiatele adunări generale vor hotărî curmarea unor asemenea practici. Iată unele dintre aceste neajunsuri. În cooperativele Diosig II, Săcădat și Toboliu se menține de cîțiva ani un număr exagerat de mare de paznici — între 20—27. Mai mult, la cooperativa agricolă Nojorid, astă vară cînd animalele se aflau la pășune, erau menținuți la fiecare grajd... cîte un paznic. În același timp însă, consiliul de conducere „a scăpat din vedere" că numărul îngrijitorilor-mulgători era mai mic decît cel necesar.

Pe baza recomandărilor primite de la Uniunea Națională a Cooperativelor Agricole de Producție, uniunea noastră va sprijini cooperativele agricole să rezolve și un alt aspect negativ care s-a menținut vreme îndelungată, ca urmare a unei slabe organizări a muncii. Este vorba despre normarea muncii în zootehnie. Pînă acum, la cooperativele agricole din Leș, Săcădat, Chijic, Paleu și Tăutelec, îngrijitorii de animale, prin bună înțelegere cu consiliile de conducere, au fost retribuiți cu un număr fix de zile-muncă. Nu spunem nicidecum că toți lucrau prost, dar este limpede că, retribuirea uniformă, fără să se țină seama de rezultatele muncii fiecărula, n-a avut darul să-i stimuleze în creșterea producțiilor, în îngrijirea cît mai atentă a animalelor. Tocmai această practică dăunătoare a dus la situația că unii îngrijitori realizau lunar între 80—100 de zile-muncă, în timp ce animalele erau prost îngrijite, iar producțiile mici. În asemenea condiții n-a fost cu putință nici aplicarea retribuirii suplimentare, mijloc prin care unitățile fruntașe din raon au reușit să obțină mari sporuri de producție, iar cooperatorii să realizeze, pe merit, venituri suplimentare.

Astfel de lipsuri vor fi, bineînțeles, înlăturate. Va fi, de asemenea, înlăturat, un alt neajuns, provocat de aceleași lipsuri în organizarea muncii. El a fost semnalat la cooperativele agricole din Ineu și Fegernic unde, la același lot de vaci, o grupă de cooperatori sînt mulgători, iar o alta — îngrijitori. În asemenea situații, oricum ai privi lucrurile, nici unul dintre acești cooperatori nu are o răspundere precisă, legată de planul de producție.

Bizuindu-se pe acordul deplin al țăranilor cooperatori, uniunea cooperatistă raională este hotărîtă să sprijine înlăturarea tuturor neajunsurilor privind cheltuirea fondului de zile-muncă. Cu chibzuința care-i caracterizează, membrii cooperatori înțeleg că valoarea zilelor-muncă va crește numai dacă acestea sînt cheltuite gospodărește, dacă producția obștească va fi tot mai spornică.

Traian COSOR
membru al biroului executiv al Uniunii raionale Oradea a cooperativelor agricole de producție

Îndrumări binevenite

Am participat la plenara Consiliului Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole și, cu toată convingerea, am aprobat îndrumările privind funcțiile de conducere și administrație din cooperativele agricole și retribuirea acestora pe bază de zile-muncă. Sînt sigur că prin aceste îndrumări s-a pus capăt unei tendințe păgubitoare din practica unor cooperative. Anume, umflarea fără rost a numărului de zile-muncă atribuit personalului de conducere și administrație. Aș spune că s-a pus capăt unei tendințe care dăuna chiar prestigiului nostru. Cum să se bucure de prestigiu un președinte care are 800—900 de zile-muncă pe an, adică de 4—5 ori mai mult decît numărul mediu cuvenit unui cooperator care prășește, treieră, cară saci..?!

Cooperativa noastră din Bălcaciu se încadrează ca număr de funcții în conducere și administrație potrivit îndrumărilor amintite, în grupa a III-a de mărime, adică valoarea producției globale este de 6 800 000 de lei. Mie, ca președinte, mi se cuvin 568 de zile muncă anual — cu patru zile-muncă mai mult decît am avut anul trecut. Îndrumările dau dreptul să avem: președinte, contabil șef, pînă la 3 contabili, 1 casier, care îndeplinește și munca de secretar — dactilograf, 1 magaziner, 1 responsabil cu valorificarea și aprovizionarea și pînă la 2 oameni pentru pază și serviciu la sediul cooperativei. Adunarea generală a hotărît, la propunerea consiliului, să avem numai 2 contabili și trebuie să spun că treaba merge foarte bine, deși valorile de contabilizat nu sînt mai mici, ci, dimpotrivă. Pe lîngă cultura mare la care am obținut în 1966, pe hectar, aproape 4 000 kg de porumb boabe, 31 200 kg de sfeclă de zahăr, 22 000 kg de cartofi, avem 38 de hectare cu vie și 630 unități vită mare în zootehnie.

Am luat-o înaintea și a altei prevederi cuprinse în îndrumări: cea privind desființarea posturilor de socotitor de brigadă. Ne-am gîndit că dacă brigadierul răspunde de brigadă, apoi să răspundă cum trebuie, pînă la capăt. Nu cum se întîmpla mai înainte, cînd vreun cooperator se plîngea brigadierului: „mi-ați pontat greșit norma!", iar acesta se spăla pe mîini: „vorbește cu socotitorul, el trebuie să știe!" Și pleca omul după socotitor, pe care, tocmai cînd avea nevoie, nu-l găsea!

Vreau să spun cîteva cuvinte despre paznici. Noi avem la sediul cooperativei unul singur — de noapte; un altul, tot de noapte, la centrul gospodăresc compus din 6 grajduri de bovine, o maternitate de scroafe cu îngrășătorie, hala de păsări și depozitul de furaje. Cooperatorii au hotărît: e averea noastră, noi trebuie s-o păzim! Așa am desființat posturile de paznic de cîmp (avem doar unul, la vie și 2 la centru). Este în interesul nostru, al tuturor, să gospodărim cît mai chibzuit zilele-muncă.

Ion POPA
președintele cooperativei agricole din comuna Bălcaciu, regiunea Mureș-Autonomă Maghiară

Normare judicioasă, producții și venituri sporite

În ultimii ani cooperativa noastră a înregistrat progrese însemnate în creșterea producției vegetale, în sporirea veniturilor bănești și a valorii zilei-muncă. Toate aceste realizări sînt urmarea activității desfășurate de consiliul de conducere și de toți cooperatorii pentru valorificarea rezervelor existente în unitatea noastră, în utilizarea cît mai eficientă a mijloacelor materiale și bănești, de la an la an în continuă creștere. Un rol deosebit de important l-a avut stabilirea cît mai judicioasă și aplicarea unor norme de muncă corespunzătoare condițiilor concrete ce există în cooperativa noastră.

Aceasta a constituit o condiție principală pentru organizarea tot mai bună a procesului de producție, în mobilizarea la lucru a membrilor cooperatori, în folosirea rațională a forței de muncă și în creșterea productivității muncii.

Preocuparea noastră pentru aplicarea unor norme de muncă stimulative, introducerea și extinderea retribuției suplimentare după cantitatea și calitatea producției, se oglindesc și în rezultatele bune obținute în ultimii ani. Producția de porumb a crescut în perioada 1960 — 1966 de la 2 500 kg la hectar la 3 460 de kg., cea de grîu de la 1 600 kg la 2 500 kg, de floarea-soarelui de la 1 230 kg la 1 940 de kg. Pe această bază, veniturile cooperativei au înregistrat creșteri simțitoare, iar valoarea zilei-muncă a ajuns în momentul de față la 40 de lei.

Dar condițiile de lucru, creșterea gradului de mecanizare și îndeosebi necesitatea creării unui raport mai potrivit între cîștigul realizat de cooperatorii din brigăzile de cîmp față de cei din sectorul zootehnic, a impus unele schimbări în stabilirea normelor de muncă.

Recentele norme de muncă orientative în producția vegetală, elaborate de Uniunea Națională a Cooperativelor Agricole de Producție, au fost aduse și la cunoștința membrilor noștri cooperatori. Studiul atent făcut asupra acestor recomandări de către consiliul de conducere al cooperativei a dus la stabilirea unor norme echitabile în toate sectoarele de activitate, norme pe care adunarea generală, ținută la sfîrșitul anului trecut, le-a aprobat în unanimitate.

Făcînd un calcul, am putut constata că pentru cooperatorii din brigada de cîmp pe care o conduc, se creează avantaje substanțiale privind veniturile ce le vor obține. Aplicînd normele de muncă după recentele recomandări, numai la cultura sfeclei de zahăr și a porumbului cooperatorii din brigadă vor putea obține în acest an venituri cu 120 000 de lei mai mari față de cele din anul trecut.

Faptul că se acordă 0,80 zile-muncă mai mult la lucrările de prașilă pentru un hectar de porumb, va duce în mod sigur și la o grijă mai mare pentru executarea la timp a lucrărilor de întreținere și implicit la o îmbunătățire a calității lucrărilor aplicate la această cultură.

În ultimă instanță, toate acestea se vor răsfrînge asupra creșterii producției la hectar, creșterii productivității muncii și ridicării valorii zilei-muncă.

Voi căuta, printr-o strictă evidență a muncii, să realizez o cheltuire cît mai economicoasă a zilelor-muncă și să urmăresc în procesul de producție descoperirea tuturor posibilităților de îmbunătățire a normelor de muncă.

Ion MIHAI
brigadier de cîmp la cooperativa agricolă din Satul Mare, raionul Urzicent

Stimulent pentru mai buna întreținere a animalelor

Recent și în cooperativa noastră agricolă au fost dezbătute și aprobate, în adunare generală, noile norme de muncă elaborate de Uniunea Națională a Cooperativelor Agricole de Producție. Cu acest prilej, numeroși vorbitori și-au exprimat părerea că noile norme sînt stimulatorii, oferind cooperatorilor posibilități însemnate de sporire a veniturilor.

Lucrez de mai mulți ani ca brigadier zootehnic și în acest răstimp mi-am dat seama că vechile norme nu mai corespundeau necesităților actuale. Potrivit vechiului normativ, un îngrijitor-mulgător, bunăoară, nu era cointeresat în suficientă măsură în ceea ce privește ridicarea procentului de natalitate la vaci și îndeplinirea planului la viței. Acum acest neajuns a fost înlăturat.

În dezbaterile care au avut loc cu prilejul adunării generale, am căutat să adaptăm noile norme potrivit condițiilor existente în sectorul zootehnic al cooperativei noastre. Adunarea generală a hotărît să se prevadă 5 zile-muncă (în loc de 6 cît este în normativ) pentru fiecare vacă la care, în timp de 80 de zile de la fătarea precedentă, s-a confirmat gestația. De asemenea să se acorde 5 zile-muncă pentru fiecare viței născut sănătos și predat îngrijitorilor de tineret, la greutatea stabilită. S-a căzut de acord, studiind noile norme orientative, să se retribuie zilnic un îngrijitor-mulgător, pentru întreținerea animalelor, cu cîte 0,03 zile-muncă de fiecare vacă, precum și cu 0,85 de zile-muncă pentru fiecare 100 de litri de lapte muls (cu 3,5 la sută grăsime), atît în timpul iernii, cît și vara.

Îmbunătățiri au fost aduse și în sectorul porcin. Bunăoară, după părerea mea, este bine că s-a mărit retribuția muncii acordată pentru îngrijirea scroafelor, aceasta contribuind la o mai bună furajare și întreținere a animalelor, la ridicarea procentului de prolificitate a animalelor.

Ștefan SIMA
brigadier zootehnic la cooperativa agricolă din Șivița, regiunea Galați

Stabilirea cu discernămînt, în fiecare cooperativă agricolă de producție, potrivit condițiilor specifice, a normelor de muncă, are o mare însemnătate pentru antrenarea masei de cooperatori în sporirea continuă a producției agricole, în întărirea economică a unităților. Uniunile cooperatiste trebuie să sprijine consiliile de conducere ale cooperativelor agricole în activitatea de stabilire a normelor, avîndu-se în vedere gospodărirea cît mai rațională a fondului de zile-muncă.

(Urmare din pag. 1)

La Săveni, în mănosul Bărăgan

rilor de îmbunătățiri funciare. Ținînd seama de condițiile prielnice pe care le avem, socotesc că ar fi bine să dăm pe viitor mai multă atenție extinderii irigațiilor în cadrul cooperativei, folosirii cît mai bune a utilajelor pe care le avem, organizării rationale a muncii în echipa de irigații, instruirii cooperatorilor, aplicării în mai mare măsură a complexului de măsuri agrotehnice menite să ducă la obținerea unor producții cît mai economice"

Unii participanti la discuții s-au oprit în cuvîntul lor asupra importanței pe care o au asupra sporirii producțiilor îmbunătățirea organizării și normării muncii la nivelul brigăzilor și echipelor, participarea cît mai activă la muncă a membrilor cooperatori. Vorbind despre experiența anului trecut, tovarășa **Anica Negrea** a arătat că cei mai mulți cooperatori din echipa pe care o conduce au participat regulat la toate lucrările, fapt care a contribuit la obținerea unor rezultate bune în producție: 3 500 kg de porumb boabe și 2 390 kg de floarea-soarelui la hectar. „Ion Constantin și sotia sa Elena Constantin — a spus vorbitoarea — au realizat împreună 600 de zile-muncă. Totuși au fost și cooperatori care s-au mulțumit să participe doar la prășit, lipsind de la cules sau de la alte lucrări. Printr-o mai bună mobilizare a cooperatorilor vom putea negreșit să îndeplinim și chiar să depășim sarcinile de plan ce ne vor fi repartizate"

O altă șefă de echipă care a luat cuvîntul la adunarea generală, tovarășa **Maria Ionescu**, a amintit despre preocuparea consiliului de conducere pentru antrenarea masei de cooperatori în îndeplinirea sarcinilor de producție. „La floarea-soarelui — spunea tovarășa Ionescu — am realizat o producție de 2 738 kg, iar la porumb 3 891 kg la ha; pentru depășirile realizate am primit retribuție suplimentară. Așa cum am aflat cu toții din darea de seamă, suma acordată drept retribuție suplimentară s-a ridicat, în anul trecut, pe cooperativă, la 544 000 de lei. Este bine că în planul pe 1967 s-a prevăzut generalizarea acestui important mijloc de cointeresare a cooperatorilor".

Găsirea celor mai potrivite căi de sporire a producției în creșterea animalelor — sector aducător de venituri bănești în tot cursul anului — a constituit, de asemenea, obiectul principal al dezbaterilor adunării generale. „Noi am obținut în anul trecut — a spus **Toader D. Ion**, brigadier zootehnic, 1 762 de litri de lapte de la fiecare vacă furajată. Sînt sigur însă că putem da mai mult. Am în brigadă îngrijitori-mulgători, care au realizat, în medie, 2 000 de litri. Pentru îndeplinirea și depășirea sarcinilor de plan din anul acesta **propun să se acorde mai multă atenție asigurării bazei furajere, îndeosebi extinderii lucernei irigate** (în 1966 la această cultură am obținut, în condiții de irigare, 5—6 coase și producții mulțumitoare). Aceeași importanță o au îmbunătățirea furajării și îngrijirii animalelor, prevenirea mortalităților, ridicarea nivelului de pregătire al îngrijitorilor și mai ales permanentizarea lor la locul de muncă, generalizarea și în sectorul zootehnic a sistemului de retribuție suplimentară".

Despre posibilitățile de sporire a producției în creșterea animalelor au vorbit și alți participanți la discuții care au făcut și unele propuneri în acest scop. „Sînt de părere — spunea tovarășul **Nicolae Gavrilă**, tehnician veterinar, că ar trebui **să se asigure la dispensarul veterinar condiții mai bune pentru păstrarea materialului biologic; de asemenea n-ar fi rău să se construiască, la intrarea în sectorul zootehnic, un dezinfector din beton".**

Dezbătînd cifrele planului pe 1967, cooperatorii din Săveni n-au scăpat din vedere o problemă importantă pentru consolidarea economică a unității lor: stabilirea unui raport corespunzător între fondul de acumulare și cel de consum, utilizarea cu eficiență maximă atît a fondurilor proprii, cît și a creditelor. Printre obiectivele de investiții prevăzute pentru anul în curs se numără un depozit de îngrășăminte și insecto-fungicide, un grajd de taurine, o hală pentru 5 000 de păsări, agregate de aspersiune, motopompe, un selector etc. Valoarea totală a investițiilor pentru 1967 atinge 2 423 880 de lei. Creșterea averii obștești, îmbunătățirea muncii de conducere privind organizarea și controlul întregii activități economice a cooperativei agricole sînt obiective pe care consiliul de conducere al cooperativei agricole din Săveni și-a propus să le aibă în permanență în atenție.

Analizînd temeinic posibilitățile pe care le au, cooperatorii agricoli din comuna Săveni, raionul Fetești, s-au angajat să obțină însemnate depășiri de producție în toate sectoarele de activitate, chemînd la întrecere celelalte cooperative agricole din raion.

O propunere menită să ajute la descoperirea resurselor de sporire a producției agricole este oricînd binevenită.

Foto: C. DUMITRU

Notă

SÎNTION SAU SÎNTANA?

Consiliul de conducere al cooperativei agricole „Spic de grîu" din satul Sintion, comuna Borș, regiunea Crișana — după cum ne scrie corespondentul nostru Traian COSOR, șeful secției organizatorice a Uniunii raionale Oradea a cooperativelor agricole — a comandat anul trecut un selector de mare capacitate întreprinderii „Tehnometal" din Timișoara. La 17 decembrie, cooperativa a fost înștiințată că mașina a sosit în stația C.F.R. Episcopia-Bihor.

Delegații cooperativei au plecat la gara respectivă să ridice selectorul, dar aici au încercat prima dezilUzie: „Scrisoarea de trăsură" indica drept destinatar al selectorului nu cooperativa din Sintion, ci pe cea din ... Sintana!

De alte cinci ori a fost avizată cooperativa din Sintion de către întreprinderea furnizoare, de cinci ori s-au dus delegații cooperativei la gară, dar tot de atîtea ori s-au înapoiat fără selector.

Și în timp ce acesta se odihnea în gara Episcopia-Bihor, creștea și taxa de locație, care la sfîrșitul anului trecut s-a ridicat la peste 3 500 de lei.

Se pune întrebarea: cine va plăti sumele datorate pentru locație? Întreprinderea „Tehnometal"-Timișoara (care a greșit adresa), Stația C.F.R. Episcopia Bihor (căreia deși i s-a demonstrat care e adevăratul destinatar a refuzat livrarea selectorului) sau fiecare în parte?

În orice caz, e vremea ca măcar acum mașina să fie folosită la pregătirea semințelor pentru însămînțările de primăvară și să nu fie ținută fără rost pe rampa unei gări.

I. ALEXANDRU

Cerințe desprinse din ședința de lucru a legumicultorilor:

SĂ PRODUCEM CANTITĂȚI SPORITE DE LEGUME, DE BUNĂ CALITATE, CU COSTURI REDUSE

În pas cu întreaga producție agricolă

Ramură importantă a agriculturii, legumicultura cunoaște în țara noastră o continuă și intensă dezvoltare. Directivele Congresului al IX-lea al Partidului Comunist Român trasează ca sarcini, în sectorul legumicol, creșterea producției, îndeosebi la legumele timpurii, prin sporirea suprafețelor de sere și răsadnițe și introducerea în cultură a unui sortiment variat care să asigure aprovizionarea populației cu produse proaspete, în tot cursul anului.

Trecînd la înfăptuirea acestor obiective, unitățile agricole au reușit să obțină în 1966, primul an al cincinalului, o serie de rezultate bune și în sectorul legumicol.

O primă realizare o constituie creșterea suprafeței totale ocupată de legume, suprafață care, așa cum s-a precizat în referatul prezentat la consfătuire de tovarășul ing. **Nicolae Ionescu**, vicepreședinte al Consiliului Superior al Agriculturii, a sporit față de 1965 cu 13 000 ha, ajungînd la 195 000 ha. Important este și faptul că suprafața cultivată cu legume în terenuri irigate a fost extinsă de la 58 000 ha la 71 000 ha.

O dată cu creșterea producției de îngrășăminte chimice, în 1966 s-a dublat cantitatea folosită la cultura legumelor, în sectorul socialist revenind, în medie, 370 kg substanță brută la hectar. A crescut, de asemenea, suprafața de răsadnițe, s-a asigurat integral necesarul de semințe prin Trustul Agrosem, fiind extinse în producție 45 de soiuri noi.

În scopul aprovizionării populației cu legume proaspete pe o perioadă cît mai mare de timp și a efectuării unui export de legume cît mai eficient, în ultimii trei ani statul a investit sume importante pentru construirea de sere și răsadnițe de tip industrial. Anul trecut au fost cultivate cu legume în sere 65,5 ha, din care 55 ha în construcții moderne la gospodăriile agricole de stat. Construirea serelor de acest tip a continuat, fiind realizate încă 46 ha de sere, din care 27 ha la gospodăriile de stat și 19 ha în cooperativele agricole. A existat o preocupare mai mare în acest sens în regiunile Crișana, Banat, Argeș, Ploiești și orașul București. S-au extins pe 700 ha serele solar și adăposturile din material plastic, rezultate mai bune înregistrîndu-se în cooperativele agricole din regiunile Crișana, Banat, Dobrogea și Suceava.

Statul a acordat un sprijin deosebit dezvoltării legumiculturii în cooperativele agricole, care au primit credite de investiții în valoare de 30 de milioane de lei.

Ansamblul măsurilor luate de unitățile agricole pentru folosirea mai deplină a bazei tehnico-materiale, aplicarea diferențiată a măsurilor agrotehnice au dat posibilitatea obținerii unei producții de legume de circa 2 350 000 de tone, mai mare cu peste 700 000 de tone decît cea realizată în anul 1965. Este important de arătat că în 1966 în gospodăriile populației s-a obținut o producție de peste 750 000 de tone de legume. Față de anul 1962, producția de legume timpurii a crescut cu 70 la sută, iar cea din sere și răsadnițe de 14 ori, ceea ce a contribuit la o mai bună aprovizionare a populației. În acest fel producția de legume pe cap de locuitor a evoluat de la 90 kg în anul 1964 la 120 kg în anul 1966, aceasta fiind cea mai mare din ultimii 15 ani. A sporit în aceeași perioadă exportul de legume forțate de la 1 la sută la 6 la sută, iar la tomatele timpurii de la 48 la sută la 70 la sută.

Creșterea producției de legume s-a obținut, în principal, prin sporirea producției medii, care în anul 1966 a fost de 11 700 kg/ha, cu circa 30 la sută mai mult decît în 1965.

Rezultatele bune în producție se reflectă convingător și în veniturile realizate de unitățile producătoare. Așa, de exemplu, cooperativa agricolă din Macea, raionul Arad, a realizat din vînzarea legumelor 51 000 de lei la hectar, cooperativa agricolă Popești-Leordeni 30 000 de lei la hectar, cooperativa agricolă „Înfrățirea" Buzău 37 000 de lei la hectar. Tovarășul **Dumitru Dinișor**, președintele cooperativei agricole din Goicea Mare (Oltenia), relata că sectorul legumicol, care ocupă 3,5 la sută din suprafața arabilă, aduce 45 la sută din veniturile unității. Importante beneficii din cultura legumelor au realizat gospodăriile agricole de stat Oltenița (București), Letea (Bacău), Combinatul de sere Arad, Combinatul de sere Ploiești etc.

Ca urmare a rezultatelor înregistrate în creșterea producției, fondul de stat pe anul 1966 s-a realizat integral la legume, depășindu-se media ultimilor 3 ani cu 70 000 de tone.

Înfățișînd aceste realizări, referatul și dezbaterile au subliniat, totodată, sarcinile sporite ce revin legumiculturii în 1967 și condițiile existente pentru realizarea lor.

Anul acesta va trebui să se obțină o producție globală de cel puțin 2 820 000 de tone legume, din care 1 586 000 de tone de către unitățile agricole socialiste. Pentru aprovizionarea fondului pieței, a fabricilor de conserve și realizarea sarcinilor de export, trebuie să se asigure la fondul de stat 1 010 000 tone de legume.

Așa cum a reieșit din dezbateri, sarcinile de sporire a producției de legume sînt pe deplin realizabile. Înfăptuirea lor este condiționată de punerea în valoare a tuturor rezervelor existente, de înlăturarea neajunsurilor care s-au mai făcut simțite și pe care ședința de lucru le-a scos la iveală.

Suprafețe la nivelul cerințelor

Acest lucru, asupra căruia a insistat și referatul, a făcut obiectul discuțiilor purtate de numeroși participanți.

S-a relevat astfel faptul că o importantă cale de realizare a producției globale planificate o constituie, în primul rînd, însămînțarea în totalitate a suprafețelor propuse. În ședința de lucru s-a criticat tendința unor unități de a reduce suprafețele destinate culturii legumelor.

În gospodăriile de stat, bunăoară, unde în 1966 s-a înregistrat o scădere a suprafețelor cu 600 ha, față de 1965, se prevede anul acesta o reducere cu încă 900 ha.

Preluînd această idee, tovarășul ing. **Toma Miner**, director adjunct al I.R.V.L.F. Ploiești, a apreciat ca necorespunzător faptul că gospodăriile de stat din regiune obișnuiesc de mai mulți ani să reducă sistematic suprafața cultivată cu legume. Aceeași observație a fost făcută și de ing. **Gh. Rădulescu**, șeful serviciului hortiviticol al Consiliului agricol regional Dobrogea.

În cursul ședinței s-a indicat gospodăriilor de stat ca sporirea suprafețelor prevăzute pînă în 1970 să înceapă a deveni realitate încă din acest an.

Deși mai mare decît cea din 1965, nici suprafața de legume cultivată anul trecut în cooperativele agricole nu s-a încadrat în prevederile planului cu 5 700 ha, datorită, în special, unităților din regiunile Banat, Crișana, București, Galați, Ploiești. Situația s-a menținut și în acest an, cînd, cu excepția cooperativelor din regiunile Bacău, Hunedoara și Iași, în celelalte regiuni nu s-au însușit suprafețele stabilite prin calculația de plan. În unele cazuri s-au prevăzut reduceri chiar sub realizările anului trecut (Brașov, Crișana, Cluj, Galați).

O serie de neajunsuri s-au creat anul trecut prin însămînțarea unor sortimente de legume pe suprafețe mai mici decît cele impuse de cerințele de consum ale populației și de obiectivele exportului. Așa s-a întîmplat cu tomatele de toamnă, ardeiul gras și gogoșar, castraveții cornișon, fasolea păstăi etc. La roșii de toamnă, bunăoară, în cooperativele agricole s-au cultivat cu circa 3 000 ha mai puțin decît era necesar, ceea ce a determinat o aprovizionare necorespunzătoare a populației în lunile septembrie și octombrie. Au excelat în această privință unitățile agricole din regiunea Banat, unde, ca urmare, fabricile de conserve nu și-au putut realiza planul. La ardeiul gras și gogoșar s-au semănat cu 2 000 ha mai puțin (cu scăderi mai mari în regiunile București și Argeș) iar la fasole păstăi cu 1 500 ha, planul nefiind realizat în regiuni ca Banat, București, Argeș, Galați etc.

Analizînd această stare de lucruri, participanții la dezbateri au subliniat necesitatea ca în 1967, în fiecare regiune să se urmărească cultivarea speciilor care au fost deficitare, ca : ardei, vinete, castraveți, fasole păstăi de toamnă și, în special, tomate de toamnă.

Prezentînd preocuparea pentru înlăturarea lipsurilor existente în acest sens în anii trecuți, tovarășul ing. **Ion Oprea**, președintele Uniunii regionale Banat a cooperativelor agricole, a arătat că una din acțiunile întreprinse pentru asigurarea în 1967 a sortimentelor deficitare a constat în contractarea tomatelor timpurii în măsura în care unitățile contractează și cantitățile necesare de tomate de vară și toamnă.

În legătură cu toate aceste aspecte privind stabilirea suprafețelor de legume pe 1967, planul de măsuri adoptat în ședința de lucru prevede printre altele :

- **asigurarea suprafeței de 200 000 ha cu legume, din care 10 700 ha în unitățile de stat, 100 600 ha în cooperativele agricole și 87 700 ha în gospodăriile populației ;**
- **Departamentul gospodăriilor de stat să studieze cauzele reducerii suprafețelor cu legume ;**
- **consiliile agricole și uniunile cooperatiste să insiste ca în planurile de producție ale cooperativelor agricole să se înscrie suprafețele la nivelul prevederilor, astfel încît să se satisfacă pe deplin nevoile proprii de consum, necesarul de legume pentru aprovizionarea populației, asigurarea materiei prime pentru fabricile de conserve și pentru realizarea sarcinilor de export.**

Unde și cum producem

Referatul și luările de cuvînt au abordat și importanta problemă a concentrării producției legumicole-marfă și a specializării și profilării unităților. Discuțiile au reflectat mai cu seamă experiența și rezultatele ultimului an. Ocupîndu-se de concentrarea producției în gospodăriile de stat, tovarășul ing. **Vasile Vedeanu**, secretar general al Departamentului gospodăriilor de stat, a precizat că, deși acțiunea se află la început, s-a pus accent pe dezvoltarea legumiculturii în zonele cu condițiile cele mai favorabile. Concentrarea producției în astfel de zone s-a făcut paralel cu specializarea unor gospodării. Ca urmare, față de 1965, cînd existau 160 de unități cultivatoare cu o suprafață de 65 ha, anul trecut, reducerea numărului unităților producătoare de legume la 105 a permis creșterea suprafeței medii în fiecare unitate la 100 ha. Prin specializare s-a urmărit și îmbunătățirea structurii sortimentului, realizîndu-se creșterea ponderii tomatelor, o creștere mai mică a rădăcinoaselor și scăzînd suprafețele de varză.

În prezent, în gospodăriile de stat se urmărește specializarea unităților în funcție și de destinația producției : pentru export, pentru consum intern sau pentru industrie. În consecință, numărul gospodăriilor de stat producătoare de legume pentru export, de pildă, va scade de la 55 la 39, fără însă a se reduce producția marfă.

Reflectare a preocupării pentru organizarea producției legumicole în raport cu condițiile naturale și economice, în regiunea București s-a reușit — așa cum a rezultat din cuvîntul tovarășului ing. **Ion Toma**, președintele Consiliului agricol regional — să se creeze noi bazine legumicole de mare importanță în raioane ca Alexandria și Zimnicea, care în trecut nu aveau acest profil. S-a urmărit, totodată, specializarea unităților pentru producerea anumitor culturi. Astfel, față de 14 sortimente cîte s-au contractat în 1966, în medie de unitate, s-a ajuns anul acesta numai la 5—6.

Furnizînd exemple din regiunea Banat, tovarășul ing. Ion Oprea a arătat că în condițiile unei suprafețe sporite pe regiune, numărul unităților producătoare de legume-marfă se reduce de la 180 la 140 în cazul ardeiului gras și de la 160 la 120 în cazul castraveților. Vorbitorul a precizat că Uniunea regională a cooperativelor agricole a sprijinit unitățile în alegerea culturilor și după criteriul economicității astfel ca fiecare cooperativă să cultive legume cu grad de rentabilitate diferit pentru obținerea de beneficii sigure. Ridicînd problema organizării producției în imediata apropiere a orașelor, tovarășul ing. Gheorghe Rădulescu a pus în discuție necesitatea ca, în acest caz, unitățile să cultive un sortiment ceva mai larg de produse.

Din totalitatea discuțiilor pe această temă a reieșit că trebuie

să se continue concentrarea producției de legume în cadrul raioanelor și să se organizeze unități mari specializate în principalele culturi, valorificîndu-se la maximum zonele cu perioada cea mai lungă de vegetație, cu surse sigure de apă, cu brațe suficiente de muncă și bază materială asigurată. Concentrarea producției marfă să se desfășoare astfel, încît să ducă la creșterea producției medii și totale de legume, la valorificarea integrală a acestela prin contractare sau pe plan local.

O rezervă și o necesitate : sporirea producției medii

Discuțiile în jurul acestei probleme au fost deosebit de bogate și pline de învățăminte. Exemplele furnizate de participanți sînt concludente. Iată cîteva dintre ele :

Tovarășul Titus Șerban, inginer la cooperativa agricolă din Tichilești (Galați) : Cultivînd pe 140 de hectare un sortiment variat de legume pentru consum în stare proaspătă, export și industrializare, cooperatorii noștri au produs 24 500 kg de legume la hectar. O recoltă medie excelentă au dat roșiile de vară : 49 800 kg. Venitul la hectar obținut de la această cultură a fost destul de ridicat : 38 000 de lei, fapt ce denotă marea ei eficiență.

Tovarășul ing. Gh. Popescu : la gospodăria de stat Dudu-București, producția medie de legume realizată, la hectar, anul trecut, s-a ridicat la 28 000 kg.

Tovarășul Petre Sima, președintele cooperativei agricole din Maia (București), unde se cultivă legume pe 100 de hectare, 42 din acestea fiind ocupate de cultura ardeiului : anul trecut brigăzile legumicole au realizat la principalele culturi producții medii de 28 000—30 000 kg de legume la hectar, aceasta permițîndu-ne să obținem de pe 6 la sută din suprafața arabilă, cît ocupă grădina, 39 la sută din totalul veniturilor bănești.

Tovarășul Dumitru Dinișor : în cooperativa din Goicea Mare, producția medie de roșii timpurii, pe cele 40 de ha cultivate în 1966, a fost de 45 000 kg, adică de exact 2,5 ori mai mare decît în 1962. Este o producție care nu ne mulțumește pe deplin, fiindcă înainte cu un an recolta de roșii a depășit 56 000 kg la hectar.

Tovarășul ing. Toma Miner (Ploiești) : cooperativa agricolă „Înfrățirea" a realizat 40 tone/ha varză timpurie, iar cea din Scurtești, o producție de ceapă de 32 tone/ha.

Asemenea recolte, pe sortimente, au determinat în multe unități creșterea producției medii la hectarul de grădină : 20—24 tone de legume în gospodăriile de stat din trusturile Bacău, Ploiești, Cluj, Constanța ; 15—19 tone/ha în cooperativele din regiunile Ploiești, București și Dobrogea (și chiar 19—22 tone în cele din raioanele Buzău sau Fetești).

Dar tot din analiza întreprinsă în timpul ședinței au ieșit la iveală și recoltele necorespunzătoare ale unor regiuni și unități cu condiții naturale bune pentru legumicultură. Iată din nou cîteva exemple :

— cooperativele agricole din regiunea Iași și orașul București au obținut la hectar, numai 14 tone de tomate de vară-toamnă, (cu 9—10 tone mai puțin ca unitățile din regiunile București și Ploiești) și numai 9 tone de ardei gras și gogoșari față de 12—13 tone, în regiunile București și Ploiești ;

— producțiile totale de legume la hectar realizate de cooperativele agricole din regiunile Banat, Crișana, Argeș, Oltenia au fost de numai 10—13 tone/ha.

Aceste diferențe arată prin ele însele marile rezerve de sporire a producției legumicole. Subliniindu-le,

participanții au stăruit asupra căilor prin care se vor putea obține încă din acest an sporuri de recoltă pe măsura posibilităților existente, a condițiilor create și a experienței dobîndite. Folosirea lor este o condiție obligatorie pentru realizarea în acest an a unei producții medii la hectar de cel puțin 14 100 kg de legume.

Diferențele de recoltă sînt diferențe de agrotehnică

Corespondența între recolte și agrotehnica aplicată a fost amplu subliniată de aproape toți participanții, insistîndu-se asupra promovării și generalizării cu mai multă operativitate a acțiunilor și metodelor cele mai eficiente.

O metodă care, potrivit indicațiilor conducerii de partid și de stat trebuia extinsă în 1966 la întreaga suprafață cultivată cu legume, este irigarea. Așa cum sublinia în cuvîntul său conf. univ dr. **Bujor Mănescu**, șef de secție în I.C.H.V., „Irigarea constituie o cerință dictată de însăși biologia plantelor legumicole, fără de care nu se poate concepe modernizarea legumiculturii și sporirea recoltelor la nivelul celor mai înaintate țări. Cercetările efectuate în acest domeniu au demonstrat că la fiecare zi-normă cheltuită la culturile irigate se obține o producție dublă față de producția neirigată".

Cu toate acestea, irigarea nu s-a aplicat în 1966 decît pe 75 la sută din suprafață în gospodăriile de stat și pe numai 67 la sută în cooperativele agricole. Aceasta explică, în bună măsură, producțiile slabe dobîndite în regiuni ca Banat sau Crișana, în special la tomate, castraveți, ardei gras și gogoșar, culturi prin excelență iubitoare de apă. În acest context apare nefiresc faptul că nici în acest an multe unități agricole din regiunile Banat, București, Oltenia, Crișana, Galați, Argeș n-au prevăzut irigarea integrală a culturilor de legume.

Alături de irigare, fertilizarea reprezintă cea de a doua verigă principală a complexului de măsuri agrotehnice cerut de culturile legumicole. Tocmai pentru aceea, în 1966 s-au repartizat pentru legumicultură, în cooperative, cîte 150 kg de azotat de amoniu, 150 kg de superfosfat și cîte 40 kg de sare potasică, la hectar. Din păcate și în mod cu totul nejustificat, din totalul îngrășămintelor repartizate pentru legume, numai jumătate s-a aplicat acestor culturi. Totodată, trebuiau folosite și însemnate cantități de îngrășăminte naturale. Dar sub aspectul fertilizării, preocupările au fost diferite de la regiune la regiune. Astfel — așa cum s-a subliniat în lucrările ședinței — în timp ce în cooperativele din regiunea Ploiești, s-au utilizat în medie la hectar cîte 280 kg de îngrășăminte chimice și 15 tone de gunoi de grajd, în cele din regiunea Oltenia s-au administrat doar 90 kg de îngășăminte chimice și 7 tone de gunoi de grajd. Aceasta explică în cea mai mare parte de ce cooperativele din Oltenia au obținut la hectar cu aproape 7 tone mai puține legume decît cele din regiunea Ploiești.

O altă deficiență care contribuie la obținerea unor producții scăzute este și calitatea slabă a răsadurilor. Așa cum a reieșit din dezbateri, în multe unități se mai folosesc încă răsaduri nerepicate, alungite sau răsaduri îmbătrînite, care duc la înflorirea prematură a plantelor sau provoacă obținerea de fructe mici și deformate. Repicarea în ghivece nutritive, care are o mare eficiență economică la culturile timpurii, se aplică într-o măsură destul de redusă, încă.

În bună parte, aceasta este urmarea suprafețelor insuficiente de răsadnițe — circa 100—130 m.p. — asigurate la hectar în regiuni ca Argeș, Oltenia, Galați și Iași. În legătură cu această problemă, unii dintre participanți, printre care tovarășii Ion Toma, Ion Oprea, Gheorghe Rădulescu au semnalat o serie de deficiențe existente în perioada actuală în aprovizionarea cu materiale necesare confecționării și pregătirii de noi răsadnițe, insistînd asupra faptului că luna ianuarie este hotărîtoare pentru această acțiune. S-a subliniat, totodată, necesitatea folosirii în continuare a prefabricatelor de beton la confecționarea răsadnițelor, acțiune în care trebuie să se facă mai mult simțit sprijinul sectorului de aprovizionare al Uniunii Naționale al Cooperativelor Agricole de Producție.

În cursul discuțiilor au fost abordate și alte măsuri agrotehnice cu aport important în realizarea unei producții mari și de calitate superioară. S-a accentuat, cu acest prilej, datoria specialiștilor ca în acest an să ridice calitatea lucrărilor curente de întreținere — copilitul și cîrnitul la culturile timpurii de tomate, prașilele, îngrășarea suplimentară, combaterea bolilor și dăunătorilor etc. (O contribuție la diminuarea producției de tomate, prin scurtarea perioadei de fructificare cu 2—3 săptămîni, a avut-o, în regiunile Argeș, Oltenia, Banat, neaplicarea la timp a tratamentelor împotriva manei).

Tovarășul conf. Bujor Mănescu a insistat asupra unor procedee tehnice de mare eficiență : **modelarea din toamnă a terenurilor destinate culturilor extratimpurii și timpurii de conopidă, varză, cartofi, ardei, vinete și plantarea lor îndată ce solul se încălzește, ceea ce permite grăbirea cu 5—10 zile a fructificării și obținerea unor producții cu 10—20 la sută mai timpurii ; mulcirea solului cu ajutorul materialelor plastice, irigatul pe brazde înalte sau oblice etc.**

Ideea folosirii cît mai intensive a terenului destinat legumiculturii a fost și ea prezentă în cuvîntul unor participanți. Tovarășul ing. Gh. Rădulescu, bunăoară, a abordat problema densității, încă nerezolvată în toate unitățile agricole dobrogene, iar tovarășul ing. Titus Șerban a demonstrat, cu date din experiența cooperativei din Tichilești, că pe întreaga suprafață de grădină se pot obține, prin culturi succesive și asociate, cîte 2—3 recolte anual.

O sursă importantă de creștere a producției de legume o constituie folosirea mai rațională și a suprafețelor cultivate cu legume pe loturile personale ale cooperatorilor și în gospodăriile individuale, care totalizează o suprafață aproape egală cu cea cultivată în cooperative. Se impune deci ca și acestor cultivatori consiliile agricole și uniunile cooperatiste să le acorde o mai mare atenție pentru realizarea unor recolte cît mai bogate.

Reflectînd propunerile reieșite în cadrul discuțiilor, planul de măsuri prevede pentru anul acesta o serie de sarcini precise în legătură cu generalizarea agrotehnicii superioare :

- **extinderea obligatorie a irigațiilor pe toate suprafețele cultivate cu legume. Noile amenajări vor fi terminate pînă la 15 martie. Paralel se va asigura folosirea integrală, cu maximum de eficiență economică a tuturor amenajărilor.**
- **terminarea pregătirii terenurilor — nivelarea solului, executarea arăturilor adînci pe toată suprafața și fertilizarea de bază — pînă la 15 martie.**
- **folosirea rațională a îngrășămintelor chimice repartizate : 200 kg de azotat de amoniu și 200 kg de superfosfat la hectar.**
- **realizarea a cel puțin 220—250 m.p. răsadnițe pentru fiecare hectar de legume cultivate prin răsad : promovarea răsadnițelor din prefabricate din beton.**
- **aplicarea pe scară largă a metodelor perfecționate de producere a răsadurilor : ghivece și paturi nutritive, îngrășarea suplimentară, combaterea bolilor și dăunătorilor, călirea timpurie etc.**

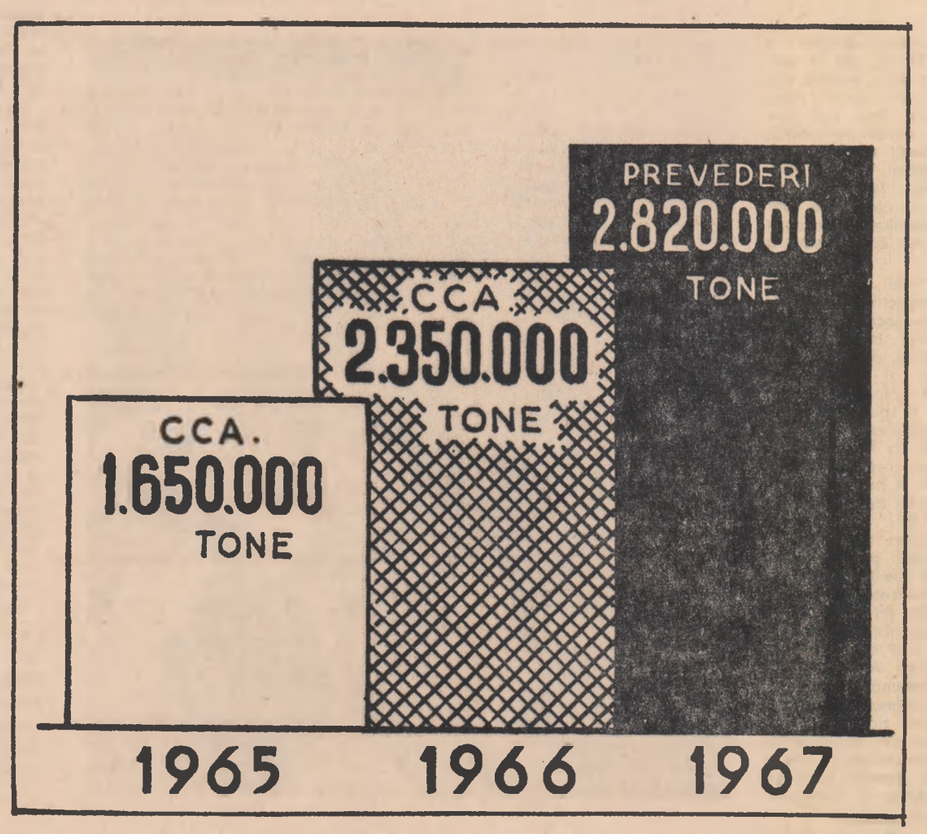

CREȘTEREA PRODUCȚIEI GLOBALE DE LEGUME

Culegi ceea ce semeni

Fiecare unitate agricolă dispune în această privință de experiență proprie. De aici și amploarea acordată problemei seminței în materialele prezentate și în discuții. Iată, pe scurt, cîteva intervenții :

Tovarășul Dumitru Dinișor : La Goicea Mare am introdus în culturi comparative hibridul de tomate Export II. Rezultatul : producția a întrecut martorul (Nr. 10 X Bizon) cu peste 200 la sută, iar calitatea fructelor a fost excelentă. Dacă am fi cultivat acest soi pe toate cele 40 de hectare ocupate de tomate, cooperativa ar fi realizat în plus un venit de peste 2 milioane de lei. Așteptăm sămînță.

Tovarășul ing. Ion Toma : Se face simțită lipsa semințelor din unele soiuri noi mult apreciate de consumatorii interni și externi. Se cultivă ceapa de Dărăști în locul soiurilor mai valoroase Zittauer, Wolska etc. Lipsesc, de asemenea, semințe din soiurile valoroase de ardei, fapt ce prejudiciază în special exportul.

Tovarășul ing. Ion Oprea : Deficiențe se ivesc și la aprovizionarea cu semințe în anul acesta. În cooperativele agricole din regiunea Banat n-au ajuns încă toate semințele care se însămînțează în această perioadă.

Tovarășul ing. Toma Miner : Este util ca unitățile să beneficieze la fiecare cultură de semințe cu perioadă de vegetație diferită, care să permită eșalonarea producției pe o perioadă cît mai mare.

Tovarășul Ion Apostolescu, președintele Uniunii regionale Galați a cooperativelor agricole : Au existat situații cînd Agrosemul a livrat semințe cu autenticitate dubioasă sau cu grad mare de impuritate biologică.

Tovarășul conf. Bujor Mănescu: Prin lucrările de ameliorare efectuate, sortimentul de legume raionat a fost îmbogățit și diversificat. El numără în prezent 153 de soiuri din 27 de specii. Pe lîngă soiurile străine au fost introduse în cultură sau omologate și raionate 37 de hibrizi și soiuri noi create în țară, a căror productivitate a întrecut pe cea a soiurilor aflate în cultură cu 2 pînă la 10 tone la hectar. Se remarcă liniile de tomate de vară Argeș 421, Cluj 35 și Buzău, soiurile de ardei gras Galben Uriaș 35 și Verde Uriaș 41, hibrizii de tomate Vitamina, Export I, Țigănești

(Continuare în pag. a 5-a)

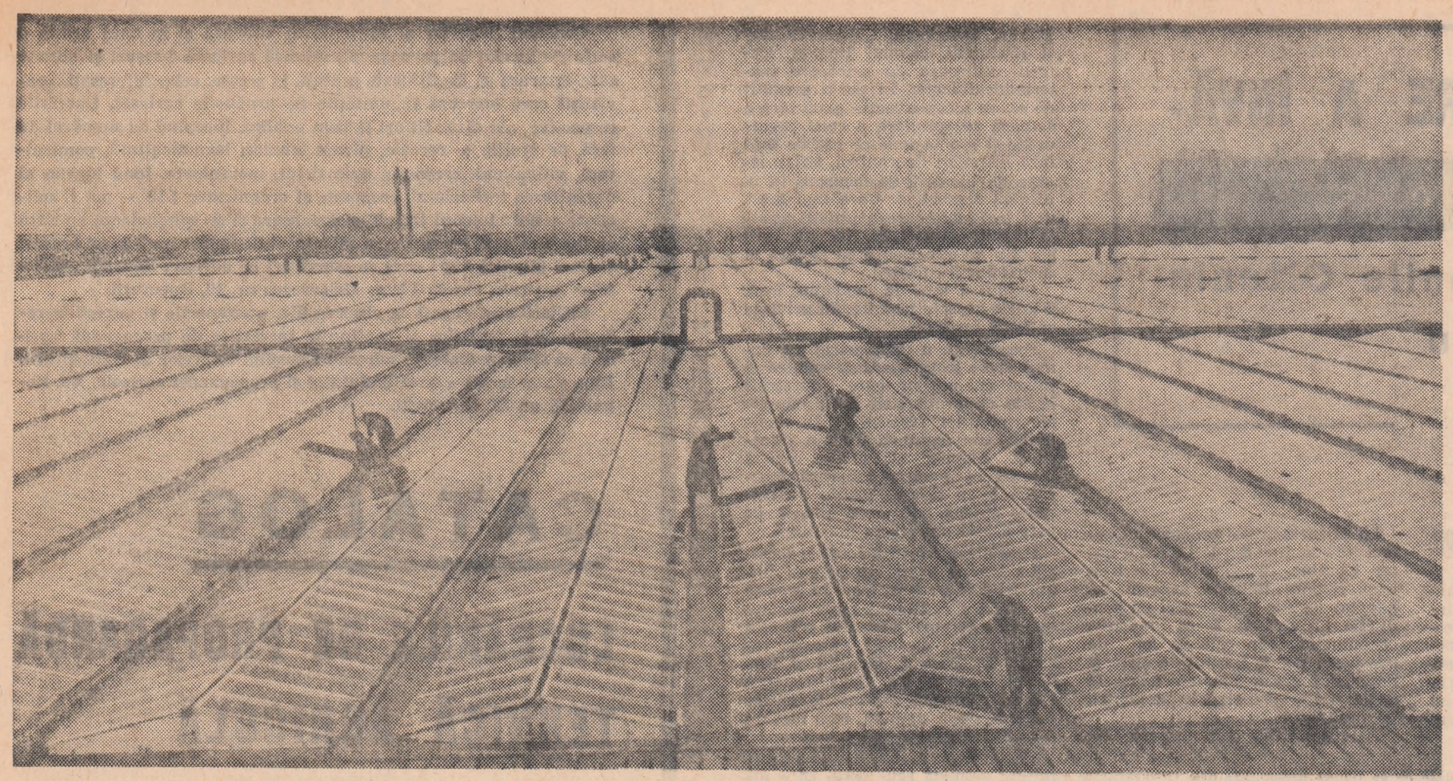

Cîmpuri de sticlă : răsadnițele cu încălzire tehnică ale gospodăriei de stat Zagna-sere din preajma Brăilei.

Foto : M. ALEXE

(Urmare din pag. a 4-a)

70. creați pentru a înlocui hibridul Nr 10 X Bizon etc.

Importanța generalizării în producție a soiurilor valoroase a apărut deci evidentă. A reieșit în această direcție ca fiind necesară sprijinirea mai substanțială a unităților agricole de către Direcția generală a producției hortiviticole din Consiliul Superior al Agriculturii și de către consiliile agricole.

Un rol important revine și organelor de valorificare care trebuie să nominalizeze în contracte soiurile preferate, urmărind respectarea lor. De altfel sarcinile diferitelor organe și instituții au fost precizate în planul de măsuri din care spicuim :

- **pînă cel mai tîrziu la 15 februarie, unitățile de producție să-și asigure la toate culturile semințe din soiurile valoroase procurate prin Agrosem ;**
- **culturile semincere vor fi amplasate cu exclusivitate pe terenuri irigate ;**
- **Trustul Agrosem va constitui an de an fondul de stat al semințelor de rezervă pentru toate speciile și soiurile la nivelul consumului mediu anual. Livrarea semințelor din acest fond se va face pe bază de garanție, numai după verificarea prealabilă în rețeaua experimentată de stat ;**
- **Începînd din acest an, Trustul Agrosem va organiza desfacerea semințelor cu bobul mic, prin expedierea la destinație pe bază de comandă.**

Legume proaspete tot timpul anului

E o cerință imperioasă, căreia legumicultura îi răspunde în măsură crescîndă, fără a fi ajuns însă la nivelul pretins de consumatori. Preocupări deosebite s-au vădit mai cu seamă — așa cum s-a arătat și în cadrul ședinței — în direcția producerii de legume timpurii. Folosind baza materială creată — răsadnițe, solarii, sere etc — și introducînd mijloace tehnice moderne, multe unități agricole au dobîndit o valoroasă experiență.

Cu mult interes a fost ascultat cuvîntul tovarășului **Ion Corbaci,** președintele cooperativei agricole din Șimand (Crișana), care a demonstrat avantajele cultivării tomatelor în sere solar acoperite cu polietilenă. De pe 6 hectare, cooperatorii din Șimand au realizat anul trecut 62 de tone de tomate timpurii la hectar, primele livrări începînd la 19 iunie. Unitatea a încasat pe recolta de pe un hectar, valorificată la export, 358 410 lei, sumă ce depășește de peste 10 ori veniturile realizate de la cultura de tomate în cîmp.

Pe lîngă condițiile create prin protejare, la realizarea producțiilor și veniturilor amintite a contribuit și o agrotehnică specifică : densitatea de 40 000 de plante la hectar, fertilizarea cu 40 de tone de gunoi de grajd și 400 kg de superfosfat la hectar la arătura de bază, plus 200 kg de superfosfat, 300 kg azotat de amoniu și must de grajd, în timpul vegetației etc.

Sera solar de tip bloc, din 47 de travee, a fost realizată dintr-un schelet de susținere, format din stîlpi de țeavă, pe fundații de beton. Părțile laterale și acoperișul sînt din panouri de polietilenă fixate pe cadre de lemn. Costul materialelor pentru un hectar de solar s-a ridicat la 203.000 lei. Studiul întocmit pentru reducerea costului investiției a arătat că prin înlocuirea stîlpilor de țeavă cu prefabricate de beton și prin îmbunătățirea soluțiilor constructive, cheltuielile pentru materiale pot fi reduse la 140 000 de lei la hectar, micșorîndu-se și consumul de muncă manuală cu peste 60 la sută. Toate acestea l-au determinat pe cooperatorii din Șimand să ia hotărîrea de a construi sere solar pe încă 20 de hectare. Merită menționate și propunerile făcute de tovarășul Ion Corbaci :

- **să se producă piese preuzinate pentru panouri, precum și piese pentru fixarea foliilor de polietilenă ; să se îmbunătățească rezistența foliilor și să se creeze condiții de procurare a utilajelor pentru mecanizarea lucrărilor în seră.**

Experiențe multiple și variate de producere a legumelor timpurii există și în alte regiuni. Ele se cer extinse pentru ca în 1967 să se ajungă la peste 1 500 de hectare de culturi protejate cu polietilenă, mijloc important de eșalonare a producției și de creștere a eficienței economice.

Mulți vorbitori au susținut necesitatea întrebuințării polietilenei nu numai la tomatele timpurii, ci și la alte culturi, precum și în perioada de toamnă. Tovarășul director ing **Ion Popilian** a demonstrat efectele protejării cu date din activitatea stațiunii experimentale Șimnic-Craiova unde s-au studiat și elaborat diferite tipuri de construcții de sere solar și adăposturi, posibile a fi realizate în unitățile cultivatoare. Folosirea maselor plastice a permis stațiunii, printre altele, să prelungească cultura tomatelor, vinetelor și fasolei pînă în a doua jumătate a lunii noiembrie.

- **A reieșit că un important rol în eșalonarea producției îl au — pe lîngă folosirea maselor plastice — utilizarea la maximum a răsadnițelor după eliberarea lor, practicarea culturilor succesive și asociate pe suprafețe cît mai mari, extinderea culturilor tîrzii pentru toamnă, postmaturarea fructelor, însămînțarea în ferestrele iernii.**

Dobîndește tot mai multă amploare cultura legumelor în sere moderne, a căror eficiență a fost pe deplin dovedită de complexele de sere de la Ploiești și Arad, cît și de unele cooperative agricole. Dat fiind contribuția serelor în eșalonarea producției, este necesară extinderea lor.

- **Pentru realizarea celor 44 de hectare de seră, prevăzute în acest an în cooperativele agricole e nevoie ca, avînd sprijinul consiliilor agricole, uniunile cooperatiste să urmărească asigurarea la timp a avizelor și documentațiilor, elaborarea proiectelor, depunerea comenzilor, deschiderea finanțării și aprovizionarea cu materiale, utilajele și instalațiile necesare pentru punerea acestora în funcțiune pînă la sfîrșitul anului. Pe baza unor studii tehnico-economice cît mai temeinice, amplasarea serelor se va face în zonele cele mai favorabile și în apropierea surselor de căldură industrială care sînt cele mai economice.**

Dată fiind valoarea de investiții ridicată a serelor și posibilitățile mari de obținere a unor venituri sporite, se impune necesitatea de a se cultiva aici cele mai corespunzătoare specii și soiuri și îndeosebi tomate, castraveți, ardei gras, etc. pe o perioadă cît mai lungă a anului, începînd din septembrie pînă la sfîrșitul lunii mai a anului următor.

Ce se așteaptă de la cercetarea științifică

Au fost apreciate, între alte realizări ale științei, soiurile nou create și metodele de agrotehnică elaborate. Pretențiile s-au dovedit a fi însă mai mari, pe măsura cerințelor puse în fața legumiculturii și a condițiilor asigurate activității de cercetare. Majoritatea solicitărilor a privit crearea de noi soiuri și hibrizi cu caracteristici diferite, superioare celor existente, mai ales la tomate, vinete și castraveți. S-a făcut relevată și necesitatea producerii unor cantități mai mari de sămînță elită. În domeniul ameliorării plantelor legumicole s-a dovedit astfel necesar să fie depuse eforturi mai mari, concentrîndu-se forțele specialiștilor în sectoarele cheie.

- **O atenție deosebită va trebui dată perfecționării metodelor de producere a semințelor după scheme științifice. Lărgirea cercetărilor privind gradul de variabilitate al soiurilor va duce la precizarea caracteristicilor soiurilor și la elaborarea normelor precise pentru efectuarea controlului biologic pe teren. De la agrotehnicieni se așteaptă stabilirea celor mai indicate metode de sporire a producției de legume și elaborarea unor tipuri de amenajări cît mai eficiente (adăposturi de material plastic, răsadnițe și sere) etc.**

Apare justificată, în acest sens, propunerea tovarășului ing. I. Popilian de a se crea posibilitățile pentru înființarea, la Șimnic, a unei expoziții permanente de diferite tipuri de sere și răsadnițe acoperite cu material plastic.

- **Cercetătorilor economiști li s-au cerut studii aprofundate în legătură cu organizarea de bazine și unități legumicole specializate, studii asupra aspectelor economice ale producerii și valorificării legumelor asupra concentrării și specializării, asupra măririi eficienței economice a legumiculturii. Fiind incluse în planul de măsuri, toate acestea au devenit, între altele, sarcini ale cercetării.**

Un cuvînt hotărîtor ar trebui spus despre cercetare în privința irigării legumelor, dar de această problemă se ocupă în prezent un singur cercetător pe întreaga țară. Pe bună dreptate, participanții s-au întrebat cum va putea el să rezolve în timp util numeroasele aspecte de ordin tehnic și biologic ridicate de producție. E o problemă căreia Institutul central de cercetări agricole va trebui să îi găsească soluționare în cel mai scurt timp.

Productivitate ridicată, rentabilitate certă

Tovarășul ing. Gheorghe Popescu, directorul gospodăriei de stat Dudu, din preajma Capitalei, a relatat, printre altele, că unitatea pe care o conduce a realizat anul trecut, în condiții naturale neprielnice, producții care i-au permis să obțină 14.000 lei beneficii la hectarul de roșii timpurii. Beneficiile din legumicultură nu sînt caracteristice, din păcate, Departamentului Gostat în ansamblu. În cuvîntul său, tovarășul ing. Vasile Vedeanu a prezentat unele măsuri luate în ultima vreme pentru îmbunătățirea situației. În cadrul ședinței s-a remarcat însă că, plecîndu-se de la considerentul că legumicultura nu aduce beneficii, în gospodăriile de stat se merge pe linia cea mai ușoară, aceea a micșorării suprafețelor din unitățile mari cultivatoare, în loc să se caute temeinic căile de rentabilizare a acestui sector. De aceea s-a precizat că e necesar ca încă din acest an să crească contribuția gospodăriilor de stat la sporirea producției legumicole, rezolvîndu-se în același timp și problema rentabilității.

- **Analizînd căile de asigurare a rentabilității legumiculturii atît în gospodăriile de stat, cît și în cooperativele agricole, ședința de lucru s-a ocupat de creșterea productivității muncii și reducerea prețului de cost. A fost subliniată în acest sens oportunitatea introducerii mecanizării în legumicultură, a utilizării mai largi a metodelor științifice, a ridicării calificării legumicultorilor, așezarea normelor în funcție de înzestrarea tehnică, toate acestea în scopul reducerii la minimum a consumului de ore-om pe tona de produs și deci a obținerii unei producții legumicole cît mai ieftine. Așa cum s-a precizat în planul de măsuri, în 1967 S.M.T.-urile vor fi înzestrate cu numeroase mijloace de mecanizare a lucrărilor legumicole : 250 de șasiuri autopropulsate, 130 de nivelatoare, 175 de semănători purtate, 250 de cultivatoare, 250 de mașini de stropit și prăfuit purtate etc.**
- **Au fost discutate și problemele privind organizarea muncii. A reieșit că în sectorul legumicol, care pretinde în cel mai înalt grad permanentizarea și specializarea cadrelor, fluctuația cooperatorilor, muncitorilor și brigadierilor se reflectă negativ în producție.**

Între altele a fost criticat faptul că, în unitățile cu suprafețe mai mici, membrii echipelor legumicole sînt utilizați adesea în alte sectoare, în timp ce există lucrări de executat în grădina de legume.

Cei peste 1 300 de cooperatori grădinari școlarizați în ultimii ani au contribuit substanțial la obținerea unor bune rezultate în unitățile lor. S-a specificat însă că într-o serie de regiuni, ca Banat, Galați, Oltenia, s-au școlarizat sub 1 la sută din cooperatorii legumicoli. Și aceasta este una din explicațiile promovării lente a tehnicii noi în regiunile respective.

- **În același scop, al promovării tehnicii noi, s-a prevăzut în planul de măsuri, folosirea tehnicienilor horticultori în conducerea brigăzilor legumicole, așa cum, de altfel, a început să se procedeze în regiunea Dobrogea.**
- **Ședința de lucru a relevat însemnătatea deosebită a retribuției suplimentare ca factor stimulator în sporirea producției.**

Ea n-a fost însă aplicată în toate cooperativele. În altele s-a acordat drept plată suplimentară procente mai mici decît cele stabilite sau chiar inferioare celor de la alte culturi. Pentru remedierea unor astfel de situații se dovedește util ca o dată cu discutarea și aprobarea planurilor în adunările generale să se stabilească întărirea brigăzilor și echipelor legumicole permanente cu numărul necesar de oameni, norme de muncă diferențiate, retribuirea suplimentară, precum și alte forme de stimulare a cooperatorilor. Tovarășul ing. Gh. Popescu propunea chiar ca și în gospodăriile de stat să se stabilească norme și tarife de plată stimulatorii.

De la producător la consumator

Valorificarea produselor legumicole a făcut obiectul unor ample dezbateri, toți vorbitorii ocupîndu-se pe larg de această temă. S-a apreciat că prin înființarea Departamentului de valorificare a legumelor și fructelor, prin stabilirea unor relații contractuale mai bune între unitățile de producție și valorificare s-a reușit să se preia și să se aducă pe piață produse mai multe, în sortiment mai bogat și de calitate mai bună.

Printr-o mai bună organizare a rețelei de desfacere cu amănuntul și prin repartizarea operativă a fondului de legume—marfă pe teritoriul țării, **s-a reușit ca importante cantități** să ajungă în toate orașele, chiar și la consumatorii mai îndepărtați, în localitățile din zona de deal și munte, centre forestiere, guri de exploatare minieră etc.

Prețurile de desfacere la legume, situate sub limita anilor trecuți, au avut o influență favorabilă asupra nivelului de trai al populației. **Tovarășul ing. Nicolae Ștefan,** prim-vicepreședinte al Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție, a arătat că realizările pe linia valorificărilor au fost cu putință datorită ajutorului dat de partid și stat. Departamentul și întreprinderile și-au lărgit baza tehnico-materială, prin construirea unor silozuri de legume în regiunile Banat, Hunedoara, Suceava și Mureș-Autonomă Maghiară, a unor instalații de semiindustrializare, a 63 de magazine în principalele orașe ale țării etc.

Mulți dintre participanții la ședință s-au referit și la unele lipsuri existente în activitatea de valorificare în 1966. Unele deficiențe au apărut astfel chiar de la încheierea contractelor pentru anul 1966. O greutate în desfășurarea ulterioară a activității a constituit-o, în primul rînd, faptul că în contractele încheiate s-au prevăzut doar cîteva sortimente, cea mai mare parte dintre ele fiind cuprinse global, sub denumirea „diverse legume". Ca o consecință firească, unitățile agricole, de stat și cooperatiste, au produs ceea ce au considerat fiecare că e potrivit, ca sortiment și cantitate. Din această cauză, unele produse mult solicitate în timpul aprovizionărilor de toamnă și iarnă — sfeclă roșie, varză roșie, gulii de iarnă, praz etc. — nu s-au realizat în cantitățile necesare pentru acoperirea din belșug a cerințelor populației.

S-a dovedit o greșeală și faptul că la încheierea contractelor, cu excepția cîtorva culturi (ceapă, tomate timpurii, castraveți cornișon) nu s-au precizat în contract soiurile, ceea ce s-a repercutat nefavorabil asupra sortimentului și, totodată, asupra posibilității de eșalonare a recoltărilor. (Dintr-un sortiment de 8 soiuri de tomate pentru producția de vară și toamnă, s-au cultivat doar două : Aurora și Tigănești). Exemple concrete de manifestare a acestor lipsuri au adus, în cuvîntul lor, tovarășii Petre Sima, Gheorghe Popescu, Gheorghe Rădulescu.

Pe lîngă faptul că s-au precizat măsuri menite să ducă la evitarea pe viitor a situațiilor de felul celor arătate, ședința de lucru a pus un accent deosebit pe rolul care îl are contractul ca instrument economic de stimulare și orientare a producției legumicole. A reieșit astfel că

- **prin contracte pot să fie influențate favorabil însuși profilul unităților de producție și specializarea acestora în anumite culturi. Contractul este și un instrument de influențare a eșalonării producției pentru a se respecta, așa cum au remarcat participanții, graficele de livrare a produselor. Se cere ca ambii parteneri să respecte întrutotul clauzele contractuale.**

Cu toate că planul de preluare a legumelor din contractări și achiziții a fost depășit, unele produse, mult solicitate de populație și la export, nu au intrat în cantitate suficientă la fondul de stat. Au livrat cu mult sub cantitățile contractate de tomate de toamnă, ardei gras, gogoșar, castraveți chiar regiuni mari producătoare de legume, cum sînt București, Banat și Oltenia.

Analiza făcută în acest sens în cadrul ședinței a subliniat necesitatea rezolvării în cel mai scurt timp a producerii, contractării și livrării tomatelor tîrzii, prin realizarea suprafețelor și mai ales prin ridicarea nivelului agrotehnicii aplicate acestei culturi.

Pe drept cuvînt, numeroși participanți au semnalat și lipsurile evidențiate în numeroase regiuni în activitatea oficiilor de valorificare a legumelor și fructelor. Astfel, tovarășul Petre Sima a arătat că în 1966, O.R.V.L.F.-Urziceni nu a reușit în nici o săptămînă să ridice cantitățile puse la dispoziție de cooperativa din Maia, deși existau întocmite în acest scop grafice de livrare și contracte încheiate încă de la începutul anului. Situații asemănătoare, de astădată din activitatea întreprinderilor Ministerului Industriei Alimentare, a semnalat și tovarășul Titus Șerban.

O serie de vorbitori s-au ocupat de obligația unităților agricole de a livra produse legumicole de calitate. Așa cum a reieșit din ședință, această obligație a fost însă desconsiderată în multe unități din regiunile Ploiești și Dobrogea. Unitățile au preferat ca produsele lor să fie încadrate la o calitate inferioară și deci să încaseze prețuri mai reduse, decît să ia măsuri corespunzătoare de sortare. Merită în acest sens subliniată măsura deosebit de bună luată în cooperativa agricolă din Goicea Mare — de a se organiza echipe de sortare pe brigăzi. Produsele sortate sînt prezentate la recepție însoțite de „marca echipei".

Nerespectarea clauzelor contractuale referitoare la calitate se datorează și lipsei, în majoritatea unităților, de adăposturi simple pentru depozitarea temporară a producției S-a ajuns din această pricină la deprecierea unor cantități, ceea ce a dat ocazie organelor de valorificare să refuze marfa sau să stabilească prețuri mai scăzute care au influențat negativ veniturile cooperativelor. Apare deci ca obsolut necesară realizarea pînă la 1 iunie în fiecare unitate producătoare de legume-marfă a unor umbrare sau șoproane pentru adăpostirea provizorie, sortarea și ambalarea produselor, prevedere înscrisă în planul de măsuri.

Pentru remedierea lipsurilor semnalate, îndatoriri de răspundere au fost stabilite în ședință, prin planul de măsuri, tuturor lucrătorilor angrenați în munca de preluare și desfacere a produselor. Un rol important îl are în această direcție, instruirea acestora — sarcină ce revine Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție, cît și Ministerului Industriei Alimentare — ca una din condițiile de bază pentru buna desfășurare a muncii de valorificare.

Importantă cale de valorificare — exportul

Această problemă asupra căreia, la recenta plenară a C.C. al P.C.R., tovarășul Nicolae Ceaușescu a atras în mod deosebit atenția, arătînd că : „produsele agroalimentare au o desfacere asigurată pe piața mondială" a făcut obiectul a numeroase discuții.

Așa cum a reieșit din cuvîntul tovarășului ing. N. Ștefan, anul trecut planul de livrare a legumelor la export a fost realizat în proporție de 101,8 la sută.

Unul dintre produsele cele mai solicitate au fost tomatele timpurii, la care planul a fost depășit cu aproximativ 30 000 de tone. Dar ca și în cazul valorificării pe piața internă, și pe plan extern s-a făcut simțită o serioasă deficiență : nerespectarea sortimentelor solicitate și contractate. S-au livrat cantități sub cele contractate la ardei gras, gogoșar, castraveți la murat și alte legume. Faptul apare cu atît mai păgubitor cu cît e vorba de produse la care se obțin prețuri superioare. Astfel, de pe un hectar cultivat cu ardei gogoșar se obțin la export un venit cu circa 300—400 de dolari mai mult decît în cazul unui hectar cultivat cu tomate de cîmp. Dacă în general, calitatea legumelor românești este apreciată pe piața externă, s-au ivit și cazuri de nerespectare a unor condiții : calibrul, maturitatea, etichetarea etc.

Luîndu-se în discuție aceste situații, vorbitorii s-au oprit asupra căilor prin care va trebui asigurată încă din acest an o calitate superioară legumelor exportate, cu atît mai mult cu cît sarcinile de export cresc considerabil :

- **se prevede să se livreze cu 30.4 la sută mai multe legume decît în 1966. O lucrare cu o contribuție însemnată în asigurarea calității, o constituie sortarea, în legătură cu aplicarea căreia s-au făcut numeroase propuneri. A fost subliniată, totodată, răspunderea directă a conducătorilor de unități agricole pentru realizarea integrală și ritmică a sarcinilor de export la toate produsele și sortimentele, cu respectarea strictă a indicilor de calitate.**

Oferind la export produse de calitate cel puțin egală cu produsele similare ale altor țări, legumicultura va contribui la îndeplinirea sarcinilor trasate de plenara din decembrie a C.C. al P.C.R. cu privire la dezvoltarea comerțului exterior al țării noastre.

- **Am relatat cîteva din principalele probleme dezbătute în ședința de lucru. O succintă recapitulare se impune ca necesară.**
- **Subliniind creșterea, în 1966, a suprafețelor cultivate și a producțiilor medii, în comparație cu anii anteriori, ședința de lucru le-a apreciat ca nesatisfăcătoare, inferioare posibilităților agriculturii noastre, aceasta mai cu seamă în unele regiuni și la o serie de sortimente de bază.**
- **Ne aflăm în plină desfășurare a pregătirilor pentru recolta de legume a anului 1967, an în care acestui sector agricol îi revin sarcini deosebite. O primă condiție pentru obținerea producției globale prevăzute stă în realizarea integrală, în toate regiunile țării, a suprafețelor planificate ; acolo unde există posibilități, prevederile să fie chiar depășite.**
- **Principala sarcină ce revine sectorului legumicol în 1967 o reprezintă sporirea producției medii la toate culturile și mai ales la acelea la care există deficite în aprovizionarea populației și cerințe mari în consum. Respectarea întocmai a suprafețelor și producțiilor medii planificate se va urmări pe sortimente și perioade de livrare, eșalonarea însămînțărilor făcîndu-se în funcție de acest important criteriu economic. În acest scop, consiliile agricole și uniunile cooperatiste vor lua măsuri de utilizare mai intensivă a bazei tehnico-materiale existente, de dezvoltare a acesteia în continuare.**
- **Aprovizionarea cu materiale pentru lărgirea suprafeței de răsadnițe, pentru construcția de sere și de adăposturi protejate cu folii de polietilenă, livrarea la timp a cantităților necesare de îngrășăminte și insecto-fungicide trebuie rezolvate cu operativitate, avîndu-se în vedere, în prezent, culturile timpurii și extratimpurii.**
- **Cerința de a se ajunge la cultivarea întregii suprafețe de legume în sistem irigat impune o preocupare deosebită pentru terminarea în timp util a amenajărilor și a procurării din vreme a utilajelor și agregatelor necesare, astfel încît irigarea culturilor să se poată efectua de îndată ce ea apare necesară.**
- **Trustul Agrosem este dator să aprovizioneze unitățile cu cantitățile de sămînță din speciile și soiurile solicitate, cu grija permanentă pentru calitate, încît să se evite lipsurile semnalate de participanții la ședință.**
- **S-a desprins din lucrări obligația gospodăriilor de stat de a acorda mai multă atenție sectorului legumicol atît pe linia creșterii suprafețelor, cît și a rentabilizării producției.**
- **O acțiune ce se cere definitiv terminată în zilele ce urmează este încheierea contractelor. În această privință, întreprinderile de valorificare, uniunile cooperatiste și consiliile agricole trebuie să asigure întocmirea contractelor ținînd seama de învățămintele reieșite din analiza activității pe anul trecut și de concluziile recentei ședințe. Se va urmări atent evoluția producției și întocmirea corectă a graficelor de preluare și livrare în perioada de recoltare.**
- **Pentru ridicarea nivelului agrotehnic al lucrărilor, condiție obligatorie pentru obținerea de producții mari și de calitate, e necesară o contribuție mai activă a specialiștilor. Ei sînt datori să dea îndrumări competente care să ducă la aplicarea pe scară largă a tehnicii noi. Pe această linie se impune îndrumată mai atent și producția de legume pe loturile din folosința cooperatorilor și pe suprafețele proprietate personală.**
- **La realizarea obiectivelor propuse se așteaptă un aport mai eficient din partea oamenilor de știință în special în direcția creării de noi soiuri și hibrizi, elaborării a noi tipuri de răsadnițe și adăposturi, extinderii și diversificării mecanizării, organizării mai eficiente a producției. Cu ajutorul stațiunilor experimentale trebuie continuată și amplificată acțiunea de pregătire a cooperatorilor și muncitorilor legumicoli.**
- **În adunările generale pentru dări de seamă și aprobarea planurilor de producție, aflate în curs, trebuie să fie pe larg dezbătute problemele ridicate în ședința de lucru, accentuîndu-se căile de realizare cantitativă și calitativă a sarcinilor de plan în sectorul legumicol. Totodată e important ca adunările generale să aprobe măsuri pentru mai buna organizare a muncii, pentru extinderea și îmbunătățirea retribuției suplimentare și în legumicultură.**
- **Pentru consiliile agricole, uniunile cooperatiste, trusturile gostat, întreprinderile de valorificare, pentru toți cei ce lucrează în legumicultură, concluziile și măsurile stabilite în ședința de lucru reprezintă programul activității viitoare pe tărîmul asigurării unei aprovizionări mai abundente și mai ritmice cu legume a populației, a industriei prelucrătoare și exportului.**

Ing. Sonia MARCARIAN
Marcel CALIANU

ÎN PLINĂ DESFĂŞURARE A ÎNVĂŢĂMÎNTULUI AGROZOOTEHNIC

Raid-anchetă

în regiunile Oltenia şi Bacău

Ca urmare a măsurilor tehnico-organizatorice luate în vederea bunei organizări şi desfăşurări a învăţămîntului agrozootehnic de masă, anul acesta, în multe unităţi agricole din regiunile Oltenia şi Bacău au fost obţinute rezultate bune încă din primele două luni de cursuri, atît la cercurile pentru ciclul de trei ani, cît şi la ciclul de aprofundarea cunoştinţelor. S-a acordat mai multă atenţie instruirii lectorilor, alcătuirii tematicilor, asigurării bazei materiale necesare ţinerii lecţiilor.

S-au dat îndrumări în vederea executării mai multor demonstraţii practice. S-a respectat în mai mare măsură graficul întocmit pentru desfăşurarea lecţiilor, s-a simţit o îmbunătăţire a frecvenţei cursanţilor. În cooperativele agricole din raioane cum sînt Băileşti, Calafat, Filiaşi, Piatra Neamţ şi Roman pînă zilele trecute s-au ţinut între 8—11 lecţii, iar în cele din raionul Corabia chiar cîte 12 lecţii.

Trebuie arătat însă, că în cele două regiuni sînt şi unităţi unde cercurile de învăţămînt n-au fost deschise din timp, potrivit indicaţiilor date, iar problemele de bună organizare nu au fost privite cu aceeaşi grijă. De aceea în raioane cum sînt Caracal, Balş, Vînju Mare, Gorj, regiunea Oltenia, Tg. Neamţ, Bacău şi Adjud, regiunea Bacău, abia s-au ţinut pînă acum, în medie, cîte 5—6 lecţii, iar în unele unităţi chiar şi mai puţine.

Dar, să vedem cum se prezintă lucrurile pe teren.

UNDE S-A PORNIT CU DREPTUL

Printre cooperativele agricole unde conducerile şi specialiştii s-au preocupat cu simţ de răspundere de buna organizare a cercurilor agrozootehnice sînt şi cele din Humuleşti şi Girov, raionul Piatra Neamţ.

Anul trecut, cooperativa din Girov a obţinut cîte 3 280 kg de porumb boabe, 30 500 kg de sfeclă de zahăr şi 24 000 kg de cartofi la hectar; la rîndu-i, cooperativa din Humuleşti a realizat, în medie, cîte 2 500 de litri de lapte de la fiecare vacă furajată. Aceste producţii sînt urmarea aplicării în producţie, de către cooperatori, a cunoştinţelor asimilate la cercurile de învăţămînt agrozootehnic. În iarna aceasta, la ambele cooperative s-a reeditat grija pentru asigurarea unor săli spaţioase, bine iluminate şi încălzite, punîndu-se la dispoziţia lectorilor şi cursanţilor toate cele necesare desfăşurării lecţiilor cu maximă eficienţă.

La S.M.T. Băileşti şi la S.M.T. Roman, lectorii pregătesc un bogat material intuitiv, controlează cu exigenţă dacă cei înscrişi la curs au manuale, caiete de notiţe şi carnete de cursanţi. La fel se procedează la gospodăria de stat Sadova, raionul Corabia. Aici, în scopul însuşirii cunoştinţelor practice ale mecanizatorilor, se obişnuieşte ca unele lecţii să se ţină chiar la atelierul mecanic.

LIPSURI CARE SE CER ÎNLĂTURATE

Dar, aşa cum subliniam la început, nu peste tot lucrurile se desfăşoară la fel de bine.

Iată-ne la cooperativa agricolă din Stoeneşti, raionul Caracal. Aici, lecţiile cu cei 29 de cursanţi ai cercului de anul al III-lea pentru cultura plantelor de cîmp (ca şi cu ai celorlalte cercuri, de altfel), se ţin cînd în biroul preşedintelui, cînd în cel al contabilităţii. Majoritatea oamenilor ascultă lecţiile stînd în picioare, deoarece nu sînt scaune suficiente, iar spaţiul e restrîns. Tablă de scris nu există. Cele cîteva planşe, făcute sul, stau închise într-un dulap. Cooperativa şi-a procurat un aparat de proiecţie, dar nu-l foloseşte din lipsă de... diafilme.

Popas şi la cooperativa agricolă

Cei 30 de cursanţi înscrişi la cercul de aprofundarea cunoştinţelor de la cooperativa agricolă din comuna Gostavăţu, raionul Caracal, n-au asistat pînă acum ca nici o lecţie, inginerul agronom Cornel Girjoi neglijînd ţinerea acestora.

— Ce cunoştinţe să aprofundăm, cînd nici cu lectorul n-am făcut... cunoştinţă!

Desen de Nic. NICOLAESCU

învecinată „Valea Oltului", din Slăveni. Ne interesăm întîi tot de probleme de organizare. Lecţiile se ţin şi aci prin... birouri. Niciun specialist nu are „carnet de lector". Tehniciana Aneta Păun, lectoră a cercului de cultura plantelor de cîmp, anul I, şi-a „întocmit" un caiet pe care sînt trecute cu creionul numele cursanţilor. Dar ce fel de cursanţi? Voicu R. Niculae, care figurează la acest cerc, este, de fapt, îngrijitor la tineretul taurin şi nu vine la lecţii. Alţi „cursanţi" ai cercului respectiv, Dumitru Toma şi Radu F. Marin, lucrează tot în sectorul zootehnic şi, de asemenea, nu s-au prezentat la nici o lecţie. Aparatul de proiecţie al cooperativei se află undeva pe la şcoală, puţinele planşe, la fel.

Lipsuri asemănătoare pot fi întîlnite şi în alte cooperative agricole din cele două regiuni.

ATENŢIE CALITĂŢII LECŢIILOR

Problema calităţii lecţiilor, împreună cu respectarea graficului întocmit pentru desfăşurarea acestora, trebuie să constituie în momentul de faţă unul dintre obiectivele principale pe care conducerile unităţilor agricole şi lectorii au datoria să le realizeze pretutindeni cu spirit de răspundere.

La cooperativele agricole „Drumul Belşugului" din Dăbuleni, raionul Corabia, „23 August" din Băileşti, raionul Băileşti, lectorii au adaptat lecţiile specificului de producţie al unităţii. Ei se pregătesc conştiincios; în caietele lor de conspecte pot fi întîlnite grafice şi tablouri comparative referitoare la realizările brigăzilor, folosite pentru exemplificări.

La cooperative cum sînt cele din Bahna, Gherăeşti, „Miron Costin" şi Răchiteni, raionul Roman, lectorii utilizează cu pricepere materialul didactic în parte pregătit de ei, nu încep o lecţie nouă fără o sumară recapitulare a celei precedente şi n-o încheie pe cea de faţă fără întrebări de control, strîns legate de lucrările desfăşurate în unitatea respectivă. Ceva mai mult, unii lectori din aceste unităţi asistă la lecţiile celorlalţi, fac un util schimb de experienţă cu privire la metodologia predării.

Raidul a scos în evidenţă, însă, şi unele aspecte negative în privinţa calităţii lecţiilor.

Experienţa a demonstrat că numai acele lecţii merg la mintea şi inima cursanţilor care sînt strîns legate de problemele de producţie ale unităţilor respective. În unele unităţi din regiunea Oltenia (Stoeneşti, Slăveni şi altele) există cercuri în a căror tematică figurează lecţii despre plante medicinale, cînepă sau orez, plante pe care aceste unităţi nu le cultivă.

Pregătirea conştiincioasă a lectorilor trebuie să constituie una dintre îndatoririle principale în această perioadă. Or, trebuie spus că la o serie de cercuri, cum sînt cele din cooperativele agricole Filioara, raionul Tg. Neamţ, Helegiu şi Bîrsăneşti, raionul Tg. Ocna, Devesel, raionul Caracal, expunerile se fac în fugă, după manual, fără nici un fel de demonstraţii practice.

Prima concluzie ce se poate desprinde din constatările raidului anchetă este aceea că e necesar ca în cel mai scurt timp, consiliile agricole şi uniunile cooperativelor agricole să întreprindă o analiză temeinică a desfăşurării învăţămîntului agrozootehnic (în majoritatea raioanelor acest lucru nu s-a făcut în primele 60 de zile de cursuri). Cu acest prilej, se vor putea verifica temeinic tematicile lecţiilor, astfel încît să fie cuprinse neapărat acele profile pe care este axată activitatea fiecărei unităţi agricole.

O situaţie deosebită trebuie acordată asigurării condiţiilor materiale de care depinde buna desfăşurare a lecţiilor. Este necesar între altele să se aibă în vedere faptul că la unele cercuri (îndeosebi la ciclurile de aprofundarea cunoştinţelor), încă nu s-au asigurat manualele necesare, că în multe cooperative încă nu s-au distribuit carnete de lectori şi carnete de cursanţi.

Se impune, totodată, ca materialele didactice (planşe, aparate de proiecţie, aparataj de laborator, mulaje, organe de maşini etc.) să fie folosite cu pricepere.

În sfîrşit, socotim că este de datoria conducerilor unităţilor şi a lectorilor să privească cu exigenţă problema respectării graficului lecţiilor, de care depinde în mare măsură şi buna frecvenţă a cursanţilor la expunerile teoretice şi demonstraţiile practice prevăzute.

Al. RAICU
Aurel STANCIU

Meşteri ai lutului şi zmalţurilor

Ni s-a întîmplat, şi nu de puţine ori, să auzim rostite sau să citim o seamă de frumoase aprecieri asupra artei noastre populare ale unor străini, simpli amatori sau specialişti de renume. Imprejurarea devine grăitoare dacă ne gîndim că astăzi, cînd în multe ţări ale lumii se vorbeşte de o degradare a folclorului, arta populară de la noi se caracterizează printr-un puternic dinamism, prin vitalitate şi graţie, printr-un profund lirism. Mii şi mii de creatori anonimi, din vremuri străvechi pînă azi, cu migală şi fantezie au împodobit cojoace şi bunzi, au ţesut covoare şi velinţe în care au pus păsările cerului şi florile cîmpului, au cioplit porţi monumentale şi au încrustat cu fineţe de bijutier cauce şi furci de tors, linguri şi lăzi de zestre, au dat strălucire zmalţului de pe vase, străchini şi ulcioare. Prin asemenea „meşteri", care lucrează şi în prezent, arta populară demonstrează că, o dată cu apariţia civilizaţiei maşinii şi a producţiei de serie, ea nu şi-a pierdut rostul, că ea continuă să existe şi să înflorească.

Unul din genurile artei populare printre cele mai vechi şi mai larg răspîndite pe cuprinsul ţării, este „ceramica", olăritul cum i se spune în popor. În peste 150 de sate, olăritul e şi azi un meşteşug aflat la loc de cinste, cu meşteri iscusiţi, cunoscuţi nu numai între hotarele ţării ci şi departe, dincolo de ele.

Cine n-a auzit de Stelică OGREZEANU, din Olarii Hurezului? Acum vreo 7-8 ani, în sala Dalles, într-o expoziţie a artiştilor amatori, un tînăr subţirel frămînta lutul şi-l modela sub ochii uimiţi ai vizitatorilor, prefăcîndu-l în ulcele pe care cu „gaita" şi „cornul" izvodea desene de o mare frumuseţe. Era Stelică Ogrezeanu, feciorul unui olar vestit şi el la inceputul acestui veac. Şi dacă azi vei poposi în casa lui din Olarii Hurezului, centru cu veche faimă în prelucrarea lutului, vei găsi un om care învîrteşte roata cu meşteşugul neostenit deprins din buni şi străbuni. Ogrezeanu lucrează în spiritul tradiţional al ceramicei din Hurezu, mai ales blide şi vase decorative. Talentul lui în desen e unic. Fiecare motiv exprimă ceva nou; pe cele peste 20 000 de blide pe care le-a executat, niciodată, absolut niciodată, un desen nu s-a repetat. Este cu adevărat un fapt uluitor care explică, în parte, de ce oalele sale sînt atît de preţuite la noi şi în străinătate: Elveţia, Franţa, S.U.A., Italia, Cehoslovacia, India, Pakistan — unde stau la loc de cinste în colecţii publice şi particulare, în muzee celebre.

Înainte de a-l cunoaşte lîngă masa şi roata lui de olar, acolo, pe strada Lungă nr. 8 din Rădăuţi, pe bătrînul Constantin COLIBABA, l-am întîlnit în vitrinele magazinelor de artizanat cu bine cunoscutele străchini mici şi talgere mari, zise „de Rădăuţi", verzi, împodobite cu flori mari, fin conturate, cu tonurile vii ale penelor de păun şi cu splendida „ceramică de Kutty" pe care, în ţara noastră, doar el o mai meştereşte. Pe fundul alb-gălbui al pămîntului ars el aşterne motive naţionale numai în culoarea frunzelor. Este singurul gen de ceramică, la noi, unde apare desenat omul. Am văzut pe multe talgere mari chipul lui Ştefan cel Mare sau, redate cu umor şi inventivitate pe ulcele şi căniţe graţioase, scene din populara „Punguţă cu doi bani". De aproape o jumătate de veac, meşterul modelează pămînt din pămîntul Bucovinei şi-l acoperă cu vopsele şi zmalţ, pentru a-l face să împodobească căminele, să le dea veselie şi lumină.

În Ţara Oaşului ceramica s-a bucurat din totdeauna de multă vază. La Tîrgul Lăpuşului, pe Valea Izei şi mai cu seamă la Vanca, s-au cultivat cu predilecţie farfuriile întinse, cu caracter decorativ, cu motive florale şi geometrice, în culori puternice. Un meşter priceput care continuă şi azi vechea tradiţie maramureşeană este Alexandru BOGOŞI din Baia Mare.

Dar nu putem încheia aceste rînduri fără să amintim şi pe moş Gheorghe COŢOC din Tîrgu Jiu, cu ceramica lui roşie, şi pe moş Ieremia FORTON al Albului din Cărpinet, lîngă Vaşcău, pe Marin NICOLAE din Pisc, lîngă Bucureşti, care face figurine de animale, pe neîntrecuţii meşteri ai ceramicei negre de la Marginea — Rădăuţi, pe vestiţii olari din Oboga Oltenească, pe cei de la Miniş din Banat sau din Dîrmăneşti şi Gheboaia din Ploieşti. Dar poate că ar fi trebuit să pomenim pe mulţi alţii, însă aceasta e cu neputinţă fiindcă în ţara noastră arta populară e atît de diversă şi înfloritoare, încît ar fi trebuit să înşirăm multe, multe, nesfîrşit de multe nume.

Ion TĂTARU

O CARTE CARE TE INVITĂ LA DRUMEŢIE

Minunate sînt frumuseţile naturii româneşti; bogate şi instructive vestigiile care vorbesc despre istoria sa: ruine, cetăţi şi monumente, mînăstiri şi biserici. Toate acestea constituie nenumărate şi diverse obiective turistice.

Editura Meridiane, prezentă mereu cu tipărituri care îndeamnă la o cunoaştere temeinică a ţării, a publicat o nouă carte care are darul să-l plimbe pe cititor în jurul cotului Carpatic, de-a lungul unui itinerar de aproape 1 000 de kilometri. Cartea se şi numeşte *1000 de kilometri în jurul arcului Carpatic*. Pe traseul urmărit, pornind de la Bucureşti spre Ploieşti şi trecînd prin Buzău, Focşani, Adjud, Bacău, Piatra Neamţ, Lacul Roşu, Gheorghieni, Miercurea Ciuc, Tuşnad, Sf. Gheorghe, Braşov, Valea Prahovei, întîlneşti localităţi dintre cele mai importante, situate în regiuni cu mari bogăţii turistice. Informaţii diverse istorice, geografice, economice şi culturale referitoare la oraşele şi regiunile parcurse dau cititorului posibilitatea situării peisajelor şi monumentelor în timp şi spaţiu.

Capitala ţării şi Ploieştii, capitala petrolului românesc, podgoriile Focşanilor, Bacăul în plină înflorire, frumoasa vale a Bistriţei, Piatra Neamţ cu pitoreştile ei împrejurimi, meleagurile lui Ion Creangă, mînăstirile din jur, Ceahlăul, Cheile Bicazului — poartă spre Transilvania — Borsecul, Tuşnadul, Malnaşul şi Săcelele, vestite staţiuni balneoclimaterice, Ţara Bîrsei, Braşovul şi minunata vale a Prahovei — iată tezaurul turistic pe care călătorul îl poate descoperi urmînd acest traseu. Harta circuitului şi schiţele însoţitoare sînt un bun ajutor pentru viitorul turist.

Este ştiută dificultatea alegerii unui drum din mulţimea de drumuri care duc spre frumuseţile patriei. Un astfel de ghid, cu coperta a cărei grafică îi conferă un aer de vacanţă, te ajută să iei din vreme o hotărîre.

Ada BARSEANU

CONCURSUL NOSTRU „3 DIN 3"

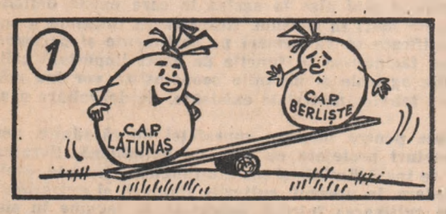

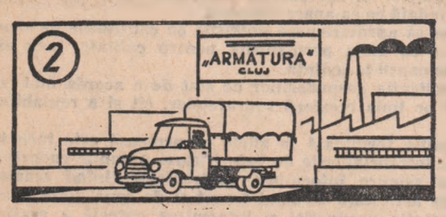

Desenele alăturate ilustrează fapte relatate în trei articole publicate în numărul precedent al revistei noastre.

Cine doreşte să participe la acest concurs trebuie să precizeze titlurile articolelor respective.

Răspunsurile, însoţite de cupoanele de participare, se trimit toate o dată la redacţie la sfîrşitul concursului, care se va încheia după apariţia a 13 numere în care publicăm întrebările, adică **LA SFÎRŞITUL ACESTEI LUNI.**

Adresa noastră **Revista „AGRICULTURA SOCIALISTĂ", pe timp de un an.**

POŞTA CONCURSULUI

Ana MURGOCI, comuna Dolhasca, Gheorghe ENACHE, comuna Creţeni, Rozalia HOSSU, comuna Căşei, Maria BUCHIDĂU, satul Pădureni:
Totul va fi lămurit la timpul potrivit şi o dată pentru toţi concurenţii.

Zinovia TIMOFTE, Beiuş:
Felicitările noastre pentru curaj. Toţi cititorii noştri pot participa la concurs dacă, după ultima serie de probleme publicate, ne vor expedia 13 serii de răspunsuri însoţite de cupoanele de participare respective.

Leonid JIGHITU, S.M.T. Cogealac:
Noi amintim de fiecare dată că ceea ce ne interesează este să se precizeze titlurile articolelor la care se referă desenele.

Constantin BĂRBUŢĂ, comuna Mîşca — Videle, Nicolae MUNTEANU, comuna Ileni:
Desigur, dar în cazul acesta şi şansele concurentului vor fi mai puţine.

Cupon de participare nr. 12

Consiliul Superior al Agriculturii editează şi în anul acesta o serie de lucrări de propagandă tehnică agricolă, broşuri şi pliante care urmează să fie difuzate gratuit, la cerere, celor interesaţi, specialişti care lucrează în unităţile de producţie agricolă. Lucrările respective, ale căror titluri le vom publica, începînd cu numărul de faţă, pe profile — cereale, plante tehnice, legumicultură, pomicultură, viticultură, creşterea animalelor, mecanizare, fond funciar şi organizarea teritoriului, economia şi organizarea IAS — pot fi solicitate astfel: talonul tipărit se decupează şi se completează cu cifra corespunzătoare broşurii sau pliantului dorit (cel mult cinci broşuri şi cinci pliante) după care se expediază pe adresa: Redacţia Revistelor Agricole, strada Pictor Grigorescu nr. 10, Bucureşti.

Cititorii sînt rugaţi ca observaţiile, propunerile şi sugestiile referitoare la tematica şi conţinutul lucrărilor de propagandă agricolă să fie expediate pe adresa: Consiliul Superior al Agriculturii, Direcţia generală a învăţămîntului şi propagandei agricole, Bd. Republicii nr. 24, Bucureşti.

CATALOG

LUCRĂRILE DE PROPAGANDĂ TEHNICĂ AGRICOLĂ CE SE DIFUZEAZĂ GRATUIT

C. Cereale, plante tehnice şi plante de nutreţ

	Trimestrul în care apare
BROŞURI	
1. Recomandări privind cultura porumbului în anul 1967/68	I
2. Recomandări privind cultura sfeclei de zahăr	I
3. Recomandări privind agrotehnica principalelor culturi în condiţiile de irigaţie	II
4. Recomandări privind protecţia plantelor (ICCPT)	II
5. Recomandări privind cultura plantelor de cîmp (ICCPT)	II
6. Sfaturi privind cultura soiei	II
7. Sfaturi privind folosirea ierbicidelor în cultura plantelor de cîmp	II
8. Sfaturi privind combaterea nematodului rădăcinilor	II
9. Sfaturi privind cultura orezului	II
10. Sfaturi privind combaterea cuscutei	II
11. Recunoaşterea culturilor de sămînţă	II
12. Agenda agricolă	IV
13. Din experienţa gospodăriilor agricole de stat în cultura porumbului irigat	IV
14. Cum putem obţine anual două culturi în condiţii de irigare	II
15. Cum am obţinut ... kg/ha floarea-soarelui	IV
16. Manipularea şi păstrarea corectă a îngrăşămintelor chimice	I
17. Folosirea apei amoniacale ca îngrăşămînt lichid cu azot	II
18. Protecţia muncii în lucrările de combatere a dăunătorilor	VI
19. Valorificarea nisipurilor din România	III
PLIANTE	
20. Pregătirea terenului pentru cartof	I
21. Cultura cartofului timpuriu	II
22. Aplicarea îngrăşămintelor la cultura cartofului	I
23. Irigarea culturilor de cartof	II
24. Combaterea dăunătorilor cartofului	II
25. Combaterea bolilor cartofului	II
26. Recoltarea şi sortarea cartofilor	III
27. Însilozarea şi păstrarea cartofilor	III
28. Soiurile de cartof raionate	III

TALON

CEREALE, PLANTE TEHNICE ŞI PLANTE DE NUTREŢ

Rog a mi se expedia gratuit următoarele:

	Indicele din catalog						
BROŞURI						—	—
PLIANTE							

Numele şi prenumele . . . . . .

ocupaţia . . . . . .

comuna . . . . . .

raionul . . . . . .

regiunea . . . . . .

DISCUL

Printre discurile interesante apărute la sfîrşitul anului 1966 şi la începutul lui 1967, prin grija casei de discuri „Electrecord", se numără şi următoarele:

BARBU DELAVRANCEA: „Bunicul" şi „Bunica", în lectura actorilor Silvia Chicoş şi Val Săndulescu (EXC—770).

MELODII de Emanuel Ionescu, interpretate de cunoscuţii solişti de muzică uşoară: Doina Badea, Lucky Marinescu, Gică Petrescu şi Aurelian Andreescu. Titlurile melodiilor sînt: „Intră luna pe fereastră", „Au înflorit ghioceii", „Cri-cri-cri" şi „Şi cu toate astea te iubesc". Acompaniază Orchestra Electrecord, dirijată de Al. Imre. (45—EDC—739).

RECITAL DE CANŢONETE, în interpretarea tenorului Cornel Finăţeanu. Din programul recitalului subliniem excelenta şi avîntata interpretare dată celebrelor canţonete „Serenata" de Tosselli şi „Addio bel sogno". (EDE 748).

MUZICĂ POPULARĂ SÎRBEASCĂ în interpretarea unei formaţii instrumentale, dirijate de Milan Ştefanov şi a duetului vocal alcătuit de Vlada Radulov şi Milan Pasuljski. Regretăm că „Electrecord"-ul nu ne-a tradus şi titlurile celor patru bucăţi de frumoasă muzică folclorică sîrbească (EPC-763).

V. M.

VARIETĂŢI

Fără bacşiş...

Desen de T. PALL

Strigăte în fundul mării

Laboratorul de hidroacustică al Institutului oceanografic din Moscova dispune de o bogată şi interesantă colecţie de benzi de magnetofon. În ultimii patru ani, pe aceste benzi, lungi de sute de metri, au fost imprimate sunetele care se aud în adîncul Mării de Azov şi al Mării Negre.

Şefa laboratorului, Ekaterina Şiskova, mînuieşte magnetofonul şi o bandă se pune în mişcare. Se aude întîi un zgomot surd, ca un bubuit îndepărtat, parcă zeci de tunuri trag, în acelaşi timp, la sute de kilometri distanţă. Zgomotul — explică cercetătoarea — e produs de trecerea unui banc de peşti la cîteva mii de metri de aparatele de înregistrare.

Bubuiturile se potolesc, apoi deodată în difuzoare se aude foarte distinct un strigăt neaşteptat: mama! mama! Sînt delfinii despre a căror inteligenţă se vorbeşte din ce în ce mai insistent în ultima vreme.

Ce reprezintă, totuşi, acestе „strigăte"? Pentru moment, Ekaterina Şiskova nu se pronunţă. La celălalt capăt al lumii, însă, în Statele Unite, profesorul Lilly, care studiază de mai multă vreme obiceiurile delfinilor, speră să pună la punct un limbaj comun oamenilor şi acestor mamifere.

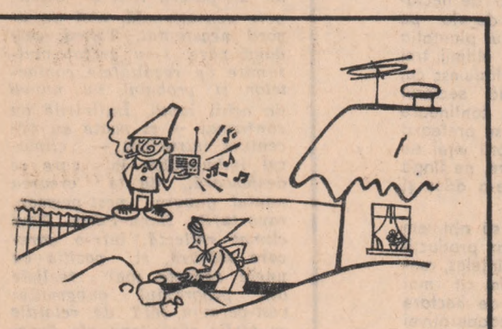

„Colaborare"... la curăţirea zăpezii!

Desen de Nic. NICOLAESCU

ZIG-ZAG

DIALOG între două fete moderne:

— Tatăl tău arată foarte distins cu părul lui cărunt.

— Da! Şi asta datorită numai mie.

— AM FOST aseară în vizită la familia Smith şi le-am cîntat la pian aproape două ore.

— Bine le-ai făcut. Nici eu nu pot să-i sufăr.

ÎNTR-O aşezare din Minnesota se sărbătoreşte centenarul celui mai bătrîn locuitor. Ziariştii îl asaltează cu întrebări:

— Cărui fapt credeţi că se datorează longevitatea dv. neobişnuită?

— Faptului că acum 30 de ani poliţia nu a reuşit să descopere pe asasinul lui John Smith.

— ACUZAT, eşti condamnat la 100 de franci amendă pentru că ai insultat un poliţist în exerciţiul funcţiunii. Mai ai ceva de adăugat?

— Da, dar la tariful ăsta, mă abţin.

Primul... prima... primii

● S-au împlinit recent 3 secole de cînd s-a observat pentru prima dată legătura dintre dracilă şi invaziile de rugină, dîndu-se, în acest scop, la Rouen, în Franţa, un decret pentru distrugerea acestui arbust.

● Fondatorul teoriei minerale a nutriţiei plantelor, primul care a fundamentat ştiinţific folosirea îngrăşămintelor minerale în agricultură a fost Justus von Liebig (1803—1873), unul dintre cei mai renumiţi savanţi ai secolului trecut.

● Camelia — mult apreciata floare involtă, mare şi frumoasă, de culoare roză, roşie sau albă — originară din Japonia — a fost adusă pentru prima dată în Europa, în jurul anului 1793.

● Zgura lui Thomas — preţiosul îngrăşămînt fosfatic, bogat în calciu — se datoreşte descoperirii făcute de un tehnician din industria metalurgică, Thomas, primul care a găsit, în anul 1879, procedeul de a obţine la topirea minereurilor de fier îngrăşămîntul amintit.

● Primele încercări de cultivare a orezului în ţara noastră s-au făcut către sfîrşitul secolului al XVIII-lea la Banloc. Rezultatele nefiind satisfăcătoare, cultura a fost abandonată timp de mai bine de un secol, după care s-a făcut o nouă încercare pe valea rîului Jiţia.

DIN ISTORIA ŞAHULUI

Într-una din rubricile precedente aminteam că problema de şah are adînci rădăcini istorice. Primii compozitori şahişti se pare că au fost arabii, de la care ne-au rămas numeroase „mansube". Principiile lor au domnit multe veacuri, în sensul că problemele de şah cunoscute pînă la începutul secolului trecut urmăreau să prezinte totdeauna poziţii rezultate din partidă, cu un pronunţat echilibru de forţe. După cum se ştie, astăzi se socoteşte ca principiu fundamental nu egalitatea materială, ci economia pieselor.

Iată mai jos o „mansubă" de sursă arabă, datînd aproximativ de la începutul secolului al IX-lea.

ABU' N — NA' AM
(din manuscrisul pierdut „al Adli")

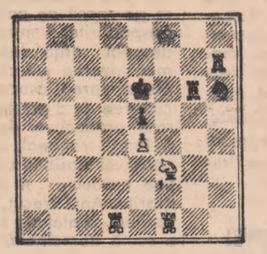

Mat în trei mutări

Soluţia: 1. Cg5+ T:g5 2. Tf6+ ! R:f6 3. Td6 mat.

★

Marele filozof iluminist şi scriitor **Jean Jacques Rousseau** (1712-1778) era un pasionat amator de şah. În literatura şahistă s-a păstrat următoarea partidă, care demonstrează forţa sa de joc remarcabilă:

(Anul 1759)

J. J. Rousseau
Prinţul de Conty

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.c3 De7 5.d4 Nb6 6.O-O d6 7.Ng5 f6 8.Nh4 g5 9.C:g5 ! f:g5 10.Dh5+ Rf8 11.N:g5 Dg7 12.f4 e:d4 13.f5 ! d:c3+ 14.Rh1 c:b2 15.N:g8 b:a1D 16.f6 ! şi negrul a cedat, deoarece ar fi urmat 16...R:g8 17.f:g7 Ne6 18.g:h8D+ D:h8 19.Nf6 etc.

V. NESTORESCU
maestru al sportului

Cuvinte încrucişate

AUR ALB

1) Fizician german (1787—1854) unul din pionierii electricităţii; 2) „Intersecţie" electrică; 3) Pod peste văi şi prăpăstii; 4) Aici s-a construit în ultimii ani un mare baraj; 5) Partea superioară a barajului care poate fi şi o podoabă pomicolă; 6) Locul unde s-a construit primul mare baraj din ţara noastră; 7) Mare matematician român; 8) Regiune a ţării; 9) Pe acest rîu se construiesc noi baraje; 10) „Piept" de beton şi fier; 11) Mare fizician şi chimist englez (1791 — 1867); 12) Pe acest fluviu s-a construit una din cele mai mari hidrocentrale din lume; 13) Metal, cel mai răspîndit „suport" al electricităţii.

A—B Izvor de lumină şi putere.

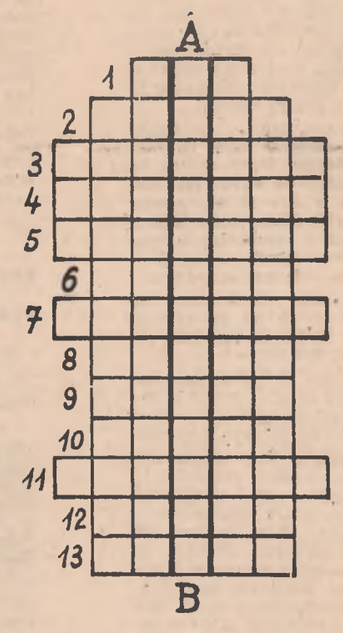

I. TERBESCU

Dezlegarea jocului din numărul trecut

„BA, DIMPOTRIVĂ !"

ORIZONTAL: 1) Frig — Posac — Ec; 2) Rămasă — Umor — R; 3) Irosi — Grăbire; 4) C — Sigur — Rodat; 5) Os — Tînăr — Reci; 6) Sat — Livizi — O; 7) Iritat — Sătră; 8) Ameţit — Ha — El; 9) Acizi — Ala — Mat; 10) Miza — Pieri — L; 11) I — Buni — Leal; 12. Nu — Pare — Caş — A; 13) Adiere — Certat.

DE LA LUME ADUNATE

SOARELE APUNE DE DOUA ORI?

În Anglia există un mic orăşel, Leek, situat într-o văgăună. În spre vest se află munţi înalţi, roşi de riuri şi de intemperii. Într-un loc, apa a săpat un tunel enorm. În unele seri, cînd soarele apune chiar în dreptul tunelului, în oraş asfinţitul poate fi văzut de două ori. Prima oară soarele apune după creastă şi în oraş începe amurgul. Dar peste cîteva minute, venirea nopţii parcă se opreşte, se face mai multă lumină şi brusc prin tunelul sănat în munte apare din nou soarele pentru ca puţin timp după aceea să apună pentru a doua oară.

LAPTE DE RINOCER

Stan Evans are cea mai periculoasă profesiune din cîte există în Anglia. El mulge femela de rinocer. Stăruind în această neobişnuită îndeletnicire, Stan a pierdut mult timp şi a depus multe eforturi pentru a obişnui femela de rinocer din grădina zoologică din Bristol cu mulsul. Acum el a hotărît să meargă mai departe şi să încerce acelaşi lucru şi cu femela de hipopotam.

PROCESUL ŞOBOLANILOR

Un cercetător a găsit în arhivele localităţii Plurns, din sudul Tirolului, dosarul unui proces contra... şobolanilor, care s-a desfăşurat acolo în 1519. Şobolanii au fost acuzaţi că aduc pagube mari agricultorilor şi li s-a dat un ultimatum ca în două săptămîni să părăsească ţinutul. S-au acordat însă circumstanţe uşurătoare şobolanilor tineri şi bătrîni, cărora li s-a fixat un termen de o lună.

Asemenea procese contra unor animale erau frecvente în vremurile de demult. În nordul Italiei a fost ars pe rug un cocoş, fiind acuzat că a ...ouat.

ENIGMA TRISTEI MELODII

Desigur nu e vorba de graiul omenesc. Oamenii de ştiinţă polonezi, care au făcut experienţe în diferite grădini zoologice din Polonia, au ajuns la concluzia că maimuţele scot sunete ce le permit să comunice între ele. Cercetările începute la grădina zoologică din Lodz au dat rezultate foarte interesante. S-a constatat că maimuţele ştiu, cu anumite sunete, să se prevină reciproc asupra primejdiei ce se apropie. Ele mai ştiu „să se invite la masă" Unele sunete imprimate pe bandă de magnetofon şi apoi reproduse în cuşcă pot provoca bucuria sau agitaţia locatarilor.

Zoologii din Lodz nu au reuşit încă să dezlege o enigmă: în grădina zoologică trăiesc doi gibboni care de curînd au început să cînte. Cîntecul lor, în care se repetă vocala „u" pe diferite tonalităţi, seamănă cu o melodie tristă. Gibbonii „cîntă" de obicei dimineaţa, dar numai „solo" şi numai pe timp frumos.

VIAŢA ZBUCIUMATĂ

Un oarecare John Mulnes e considerat în Australia ca cel mai bătrîn om. Are aproape 100 de ani în cursul vieţii sale a fost muşcat de două ori de şerpi veninoşi, a fost călcat de trei ori de automobile, de patru ori de motociclete şi de şapte ori de biciclete. Viaţă zbuciumată — într-adevăr.

S-A ÎNTÎMPLAT CÎNDVA

● **În anul 1805 a apărut în presa pariziană ştirea falsă că marele compozitor Joseph Haydn a încetat din viaţă. În memoria presupusului dispărut, Cherubini a compus în grabă o cantată; personalităţile muzicale din oraş au organizat o întrunire de doliu la care a fost cîntat Requiemul lui Mozart. Cînd Haydn, care trăia la Viena, a aflat întreaga poveste, s-a amuzat grozav şi a declarat: „Dacă aş fi ştiut ceva despre ceremonialul funebru ce mi s-a organizat, aş fi plecat la Paris ca să-mi dirijez singur Requiemul".**

● **Cînd cunoscutul compozitor Richard Strauss a împlinit vîrsta de 50 de ani, orchestra i-a cîntat o serenadă. Şi pentru ca surpriza să fie şi mai mare, muzicanţii au prezentat „Cavalerul rozelor". Emoţionat, compozitorul a mulţumit dirijorului spunîndu-i: „A fost extraordinar. Vă sînt recunoscător". La care acesta, extrem de măgulit, i-a răspuns: „Mulţumesc domnule director general de muzică. Vedeţi dvs. de scris muzica poate oricine, dar s-o cînţi, asta-i trudă mare".**

● **Aflîndu-se într-o situaţie materială precară, Ludwig van Beethoven s-a adresat fratelui său, Christoph, care făcuse avere şi trăia în huzur la Viena. Acesta, în loc de bani, i-a trimis o scrisoare plină de reproşuri, pe care a semnat-o „Christoph van Beethoven, proprietar de moşie". La care Ludwig a răspuns scurt şi cuprinzător: „D-lui Christoph van Beethoven, proprietar de moşie. Nu am nevoie de banii şi nici de predicile tale. Ludwig van Beethoven, proprietar de minte".**

● **O doamnă din înalta societate vieneză intenţiona să organizeze o serată al cărei punct de atracţie să fie compozitorul Brahms. Cunoscînd caracterul dificil al marelui muzician, ea i-a trimis un proiect al listei de invitaţi, cu rugămintea să taie pe cel care nu-i sînt pe plac. Compozitorul a tăiat un singur nume: pe al său.**

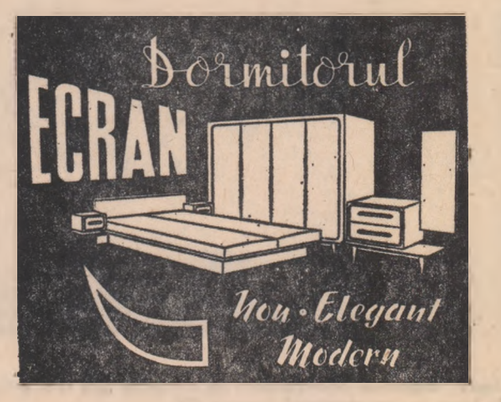

Un produs destinat apartamentului dv., pe care îl realizează întreprinderile Ministerului Economiei Forestiere. Compus din cinci piese furniruite cu nuc şi mahon, dormitorul „Ecran" îl puteţi procura din toate magazinele de specialitate.

Piese componente: dulap cu 4 uşi lei 2 769, pat pentru două persoane lei 2 822, toaletă-comodă cu oglindă rabatabilă lei 774, banchetă cu pernă de poliuretan detaşabilă lei 223 şi măsuţă lei 235.

ADMINISTRAŢIA ASIGURĂRILOR DE STAT

face cunoscut cetăţenilor că asigură facultativ vitele cornute mari, cabalinele, porcinele şi ovinele, acordînd despăgubiri în cazurile de:

- **— pieire în urma bolilor, epizootiilor şi accidentelor;**
- **— sacrificare, pe baza dispoziţiilor organelor competente;**
- **— scoatere din gospodărie — în baza ordinului organelor veterinare — a animalelor bolnave de unele boli infecţioase.**

O surpriză plăcută:
RADIORECEPTORUL - PORTABIL ELECTRONICA S 631-T

Radioreceptorul este îmbrăcat într-o husă de piele şi are 6 transistoare, 2 diode cu germaniu şi o antenă interioară de ferită, permiţînd audierea emisiunilor din gamele de unde lungi şi unde medii.

SE VINDE ŞI CU PLATA ÎN RATE.

Se poate procura de la MAGAZINELE UNIVERSALE ŞI DE SPECIALITATE ALE COOPERATIVELOR DE CONSUM.

Pentru apartamentul dv. întreprinderile

MINISTERULUI ECONOMIEI FORESTIERE

realizează acest produs de calitate
Fotoliul este pus în vînzare la toate magazinele de specialitate

Preţ de vînzare lei 1 445

din programul de radio şi televiziune ■ din programul de radio şi televiziune

pe săptămîna 22 — 28 ianuarie

RADIO

BULETIN DE ŞTIRI: Duminică: programul I: 6; 11; 18,00; 23,52, programul II: 6,30; 10,30; 16.00; 19.30; 23,00; 0,52; programul III: 16; 19.30; *în fiecare zi de lucru:* programul I: 5; 10; 12; 14; 18; 20; 23,52; programul II: 9; 11; 13,00; 19; 21; 0.52; (simbătă şi ora 1,52—1,55) programul III: 18.

RADIOJURNAL: Duminică: programul I: 7; 13; 20; 22, programul II. 7.30; 14; 21.00; programul III: 21,30; *în fiecare zi de lucru:* programul I: 6: 7; 16; 22; programul II: 7.30; 15; 17; 23.00 programul III: 21,30.

SUMARUL PRESEI: în fiecare zi la ora 8, pe programul I.

SFATUL MEDICULUI, în fiecare zi de lucru pe programul I: 9,30; programul II: 16.15.

EMISIUNI PENTRU SATE

DUMINICA: programul I: 9.30 — Transmitem pentru sate

ÎN FIECARE ZI DE LUCRU: programul I: 6.15; — Actualitatea agrară

MIERCURI: programul II: 18,40 — Jurnalul agrar.

SÎMBĂTA: programul I: 12.10 — Revista revistelor economice.

TEATRU LA MICROFON

DUMINICA: programul I: 18,20 — Teatru scurt: Premiere: „Consacrarea" şi „Liftul", schite radiofonice de Dumitru Solomon.

LUNI: programul I: 20,20 — „În zilele Unirii". Adaptare radiofonică după piesa lui Tudor Soimaru. Interpretează un colectiv artistic al Teatrului Naţional „Vasile Alecsandri" din Iaşi.

MARŢI: programul I: 21,05 — Ediţie radiofonică „Ion Luca Caragiale" — copilăria şi tinereţea scriitorului.

MIERCURI: programul II: 20,30 — Ciclul: „Maeştri ai dramaturgiei universale": William Shakespeare „Femeia îndărătnică". Traducere de Dan Lăzărescu. Adaptare radiofonică de Mihnea Gheorghiu.

VINERI: programul II: 10,05 — „Căsnicia nu-i o joacă" de I. D. Şerban. Interpretează un colectiv artistic al Teatrului de stat din Arad.

EMISIUNI MUZICALE

DUMINICĂ: Muzică populară: programul I: 7,30; 7.45; 9,15; 11,15; 14,15; 15,30; 16.35; 18.05; 20,15; programul II: 6,00; 7.00; 10,10; 10,45; 15,00; 16.05; 17.40; 19,30; 21,15; *Muzică uşoară şi de dans:* programul I: 6.10; 8,45; 10,10; 15.00; 15.45; 17.15; 19.30; 20,45; 21.00; 22.40; Programul II: 6.45; 7,15; 7.50; 8.00; 10.35; 14,10; 15,10; 19,05; 20,00; 21.35; 22,00; 23.52.

LUNI: Muzică populară: programul I: 5,06; 6.25; 8,10; 9.35; 10,20; 11,45; 13,30; 15,00; 16,40; 17,00; 19,35; 20,20; programul II: 8.30; 10.45; 13.15; 14.30; 16,20; 17,30; 18.35. *Muzică uşoară şi de dans:* programul I: 5.40; 7.30; 8.30; 11.30; 13.15; 15.30; 16.15; 19.00; 21,45; 22,20; 23,00; programul II: 7,55; 8,15; 9.40; 11.07; 13,08; 15,10; 17,10; 19.40; 22,15; 22,35; 23.50.

MARŢI: Muzică populară: programul I: 5.06; 6,25; 8.10; 9.35; 10,03; 11,45; 13,30; 15,00; 19,30; 20,30; programul II: 8.30; 10,45; 13,15; 14,30; 16,20; 17,50; 18.35. *Muzică uşoară şi de dans:* programul I: 5.40; 7.30; 8.30; 10,15; 11,30; 13,15; 15.30; 19.00; 21,25; 22,35; 23,05; programul II: 7,55; 8.15; 9.40; 11,07; 12,15; 13.08; 15,10; 16,30; 17,30; 19,40; 21,05; 22,15; 23,40; 23.52.

MIERCURI: Muzică populară: programul I: 5,06; 6,25; 8,10; 9,35; 11,45; 13,30; 15,00; 19,35; 20,30; 21,30; 22,30; programul II: 8,30; 10,50; 12,25; 13,15; 14,30; 15,45; 16,25; 18,35. *Muzică uşoară şi de dans:* programul I. 5,40; 7,30; 8,30; 10,15; 11,30; 13,15; 14,15; 16,15; 19,00; 23,00; programul II: 7,59; 8,15; 9,40; 11,07; 12,45; 13,08; 15 10; 16.30; 22,05; 22,35; 23.56; programul III: 19,04.

JOI: Muzică populară: programul I: 5,06; 6.25; 7,15; 8,10; 9,35; 10,15; 11,45; 12,20; 13,30; 15,00; programul II: 8.30; 10.50; 12,45; 13.15; 16,20; 17,30; 18.35. *Muzică uşoară şi de dans:* programul I: 5,40; 7,30; 8,30; 11,35; 14.08; 16,15; 23,00; programul II: 7.55; 8,15; 9,33; 11,07; 13,08; 15,10; 16,30; 19,40; 22,35; 23.55.

VINERI: Muzică populară: programul I: 5,06; 6.25; 8,10; 9,35; 10,15; 15,45; 13,30; 15,00; 16.15; 19,35; 20,30; programul II: 8,30; 11,15; 12.45; 13.15; 14,30; 15.45; 16,20; 18.35. *Muzică uşoară şi de dans:* programul I: 5,40; 7.30; 8,30; 11,35; 12.35; 14.08; 15,30; 19,00; 21,20; 22,55; programul II: 7.55; 8.15; 9.40; 11,45; 13,08; 15,10; 16,30; 22,20; 22.35; 23,52; programul III. 21.45.

SÎMBĂTA Muzică populară: programul I: 5,06; 6.25; 8,10; 9.35; 10,15; 13,30; 15.00; 19.30; 20.30; programul II: 8 30; 11.40; 14.30; 16.15; 17.30; 18.35; 21.55. *Muzică uşoară şi de dans:* programul I: 5,40; 7,30; 8,30; 12.45; 15,20; 19,00; 21.35; 22.20; programul II: 7,55; 9.35; 11.07; 13,08; 15,10; 16.30; 19.50; 20.50; 22,10; 22,35; 23.59; 0.55; programul III: 20.30.

TELEVIZIUNE

DUMINICA: 8,30 — Ora exactă. Cum va fi vremea, astăzi? 8,32 — Întîlnirea de duminică. Emisiune pentru femei; 9.15 — Emisiune pentru copii şi tineretul şcolar: Veniţi cu noi!; Studioul pionierilor; 11 00 — EMISIUNE PENTRU SATE: 12,15 — Concert simfonic; 18.00 — Magazin 111: 19,00 — TELEJURNALUL DE SEARĂ: 19,20 — Interpretul preferat. Muzică populară la cererea telespectatorilor; 19,40 — Memoria caselor: Mihail Kogălniceanu; 20,00 — Aventuri de vînătoare; 20,30 — Popas la cabană... Emisiune muzical-coregrafică. Conducerea muzicală: Paul Ghenţer; 20.55 — Film artistic „Revista visurilor". (Comedie muzical-coregrafică realizată de Studiourile austriece); 22,30 — Telesport; 22,50 — TELEJURNALUL DE NOAPTE; 23,00 — Închiderea emisiunii.

MARŢI. 15,00 — „Cupa prieteniei": Sărituri cu schiuri. Transmisiune de la Zakopane (Polonia); 18.00 — Pentru cei mici: A fost odată.. „Prislea cel voinic şi merele de aur", poveste de Petre Ispirescu. Povesteşte actriţa emerită Eugenia Popovici, 18,20 — Pentru tineretul şcolar: Şcoli şi tradiţii: Liceul „Vasile Alecsandri" din Galaţi; 18.50 — Publicitate; 18.58 — Ora exactă; 19.00 — TELEJURNALUL DE SEARĂ; 19,20 — Buletinul meteorologic; 19,23 — Cineclub TV; 20.00 — „24 Ianuarie 1859—24 Ianuarie 1967". Spectacol cu prilejul aniversării Unirii Principatelor; 21.15 — Film artistic: Duminică la ora 6; 22,40 — TELEJURNALUL DE NOAPTE; 22,50 — Închiderea emisiunii.

MIERCURI: 18,00 — Pentru cei mici: A.B.C... în imagini: Litera „A"; 18,25 — Pentru tineretul şcolar — Antologie şcolară Ion Heliade Rădulescu, de Ovidiu Papadima; 18,50 — Publicitate; 18.58 — Ora exactă; 19,00 — TELEJURNALUL DE SEARĂ; 19,20 — Buletinul meteorologic: 19,23 — Din viaţa animalelor; 19,50 — „?" Întrebări la care s-a răspuns încă. Emisiune de ştiinţă; 20,30 — La sezătoare. Emisiune muzical-coregrafică (Transmisiune de la Sofia); 21,00 — Film artistic: „Winnetou" (seria a II-a); 22,35 — TELEJURNALUL DE NOAPTE; 22,45 — Închiderea emisiunii.

JOI: 18,00 — Pentru cei mici — În loc de cinema: filmele „Puşca şi undiţa"; „Fredi cel încăpăţînat"; 18,20 — Pentru tineretul şcolar: Studioul pionierilor; 18,50 — Publicitate; 18.58 — Ora exactă; 19,00 — TELEJURNALUL DE SEARĂ; 19.20 — Buletinul meteorologic; 19,23 — „Mult e dulce şi frumoasă". Emisiune de limbă română contemporană Prezintă conf. dr. Florica Dimitrescu; 19,35 — Artă plastică: Bienala de pictură şi sculptură (I); 19,55 — Desene animate; 20,00 — Studioul muzical. Emisiune de Grigore Constantinescu: 20,45 — Faţă în faţă; 21.05 — Film artistic „Periga de aur". O producţie a studiourilor cehoslovace: 22,45 — TELEJURNALUL DE NOAPTE; 22,55 — Închiderea emisiunii.

VINERI: 18,00 — Pentru cei mici: Ala-Bala; 18,25 — Pentru tineretul şcolar — Un tezaur de cultură: Muzeul de istorie a literaturii române; 18,50 — Publicitate; 18,58 — Ora exactă: 19.00 — TELEJURNALUL DE SEARĂ; 19.20 — Buletinul circulaţiei rutiere: 19,30 — Dicţionar de personaje. Litera G (II): 20.00 — Săptămîna: 21.00 — Avanpremieră: 21,15 — Teleglob. Emisiune de călătorii geografice. Danemarca (II); 21,45 — Reflector; 22,00 — Do—Re—Mi. Emisiune de muzică uşoară; 22,30 — TELEJURNALUL DE NOAPTE: 22,45 — Închiderea emisiunii.

SÎMBĂTA: 18,00 — Pentru copii — Ecranul cu păpuşi „Petrişor, Făt-Frumos" de Aurel Anchidim; 18,50 — Publicitate; 18,58 — Ora exactă; 19,00 — TELEJURNALUL DE SEARĂ; 19.20 — Buletinul meteorologic; 19,23 — Doi fraţi, două surori. Emisiune muzicală: 20,00 — Tele-enciclopedia; 21,00 — Film serial: „Baronul"; 21.50 — Microvarietăţi; 22,35 — Invitatul nostru: Remo Germani văzut de... Remo Germani; 23.00 — Panoramic; 23,20 — Telesport: 23.30 — TELEJURNALUL DE NOAPTE; 23,40 — Închiderea emisiunii.

AGRICULTURA PE GLOB

ORIZONTURI ■ ORIZONTURI ■ ORIZONTURI ■